ԱՒԵՏԱՐԲ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՑԷ.

'ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՑԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏՄ'ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՀԻԼՏ 49. ԻՍԹԱՆԳՈԼ, ԱՊՐԻԼ 28, 1905. Ն՝ 17

ՍԱՀԻԿ Ի ԻՍԹԻՑԱՁ Հ. Գ. ԿԸԻՆ

ՄԻՒ'ԷԼԼԻՑ Հ. Ս. ՉԱՐՆԸՍՍ

ՄԷՎԱՑՏ Ը ՄԻՒՆՑԷՐԻՃԷ

Տիւնեանըն վէլի ի նի'մէթլէրինէն Պա'զըլարը 289. —Մերքեզլէնմիշ Խրիսթիյան Հայաթը վէ Խրիսթիյան Հայաթընըն Մերքեզի 292. —Սալնա-ը Շերիֆ 294. —Մար'ալաա Ինճիլի Իշ 295. —Մէճէլլէնին Պէ,' Գը-մը 298. —Մանաատը Սայը—եէտի 299. —Ի'լանլար 300. —Շու-ա-ւնաի'ը Սէյաախէ 301. —Սարրաֆէյէ 302.

ՏԻՒՆԵԱՆԸՆ ՎԷԼԻ Ի ՆԻ'ՄԷԹԼԷՐԻՆՏԷՆ ՊԱ'ԶԸԼԱՐԸ

[գէնտ ի մախասուս]

7. Տէյվ Լիվինկսթընը. Պու տէֆ'ա հագզընտա եազմագտա օլտըղըմըզ Իագօչիալը, պիւթիւմլէ Աֆրիգա քեաչիֆլէրինին էն պէօյիւյիւ 'ատտ օլաւնմազա չայան օլուպ, մաւզիմ գարա գըթ'աօրընըն եիւզիւնիւ սէրը էտէն փէրտէ ի մէճհուլիյէթի գալտըրմազ պապընտա սա'իր հէր հանկի պիր քիմսէյէն զիյատ իֆա ի խըտմէթ էլլէմիչ տիր։ Լիվինկսթընը թէչէպպիւսաթ ը քէշֆիյէտինէ պաշլատըղը զէման Աֆրիգանընը գալպկահը՝ սա'իր պիր սէյեարէտէ քեա'ին իմիչ կիպի քեամիլէն փէրտէ ի մէճհուլիյէթ արգասընտա պօւլունմագտա իտի։ Էլնէվմ իսէ Աֆրիգանընը օ թարաֆլարը քեամիլէն քէշֆ էտիմիչ, վէ սայթ պիւթիւն Աֆրիգա գըթ'աօր էվրօպա տէվլէթլէրի արասընտա փայլաշըլմըշ տըր։

Լիվինկսթընը 'էօմրիւ թա չօճուպլըղը զէմանընտան ի'թիպարէն մէշգուլթլէ չալըշըպ չապալամաղա մախասւս պիր 'էօմր օլմուշ տըր։ Միւսաֆիրլէրինին վալիտէյնի էյի քիմսէյէր օլմադըգ պէրապէր ֆագիր իտիլըր, վէ 'ա'իլեէ չօգ քիւֆէթլէրի պուլունտուղընտան, Լիվինկսթընը տահա անճագ 11 եաշընտա իքէն պիր պէղ ֆապրիգաօրնա գօմադա մէճպուր օլաուլար։ Կիւնիւն իլ իլէ կէչիրիլէն ա'ադթլարը չօգ իտիյաէլէր տէ, միւսաֆիրլէրին թահսիլ ի 'իլմ պէօյիւք պիր հէվէս վէ արզուսը օլաըղընտան, ազչամլարընը քիթապլար մէշգ ու միւթալա'աօրյէ կէչիրիր իտի։ Ռէզալիք միւսաֆիրլէրի «Թապի'աթ Քիթապընը» տախի փէք սեվտիյինտէն, օ թարաֆլարըն միւսթահէսաթը (միւթէհաճճիրաթ) գայալարը վէ չիչէքլէրինին զայէթ քէսքին պիր միւտագգիզի օլտու, վէ թա'ին կիւնլէրինի ֆէնինի իլթիղալաթա հաար էտէր իտի։ Պու վէճհլէ, օ 23 եաշընտա իքէն պիր գօլէճ թահսիլի իչինէ Թէչէպպիւս էթմէյէ մուգթէտիր օլտու։ Միւսաֆիրլէրի 'իլմի իլահիյաթ վէ 'իլմի թըպպ տախ թահսիլ էթտի, վէ Զինտէ պիր հէքիմ միսիօներ օլմադա խահիշկեր իտի։ Վէ լաքին միւսաֆիրլէրի պիր միսիօներ նամզետի մազամընտա զայուլ էթմիչ օլան Լիվինկսթընը Միսիօներ Շիրքէթի անը ձէն։ Աֆրիգայա կէօնտէրտի, վէ մէմլէքէթինտէն հարէքէթ էթմէզտէն էվվէլ, մէշհուր Աֆրիգա միսիօների Տօք. Մօֆաթընը Թէ'իր ու Նուֆուզը ալթընա կէլտի, վէ մու"ախախարէն օլ միսիօներին գէղը իլէ իդտիվահ էյլէտի։

Լիվինկսթընը 1840 սէնէսի Դէկտեմբերինտէ Ին-

կիլիէրրատան պահրէն հարէքէթ էտիպ, անճագ Ճուլիս ալընտա, սահիլտէն իչէրիւէրէ տօղրու 700 միլիք պիր մէսաֆէ գաթ՝ էլլէտիքտէն սօնրա Դարուսմանա եէթիշտի։ Պուրասը Տօգ. Մօֆաթ իլէ րէֆիգւէրինին տա՞իրէ ի թէպշիրիյէսինին էն զիյատէ չիմալէ տիւշէն մահալլերի իտի իտէ տէ, Լիվինկոթընն տէր հալ օրատան տահա իլէրիտէ պուլունան մահալլարը քէչֆ ու թէտգիզ էթմէյէ, վէ 'այնի վագթտա էհալինին լիհան վէ 'ատաթընը էօյրէնմէյէ, խաթաթալարա խըտմէթ, վէ պէշարէթի թէպշիր էթմէյէ պաշլատը։ Իքի աէնէ սօնրա Լիվինկոթըն 40 միլ տահա չիմալտա պուլունան պիր մահալէ նագլ էլլէտի։ Օրասը արապանլարընն չօգ պուլունտըղը պիր մահալ իտի։ Պու արապանլարտան պիրիսի ֆէնա սուրէթտէ մէճրուհ օլտըղը հալտէ, թիւֆէնկինին հէր իքի կէօզիւնիւ տախ պօշալթմըշ օլան Լիվինկոթընըն իւզէրինէ աթըլարագ, անըն օմուզընը էզմէյէ պաշլատը, վէ պա՛տհաու միւմանիէյհին խըտմէթճիսի իւզէրինէ հիւճում էթմէք իւզրէ, անը թէրք էյլէտի իտէ տէ, եէրէ տիւշիուզ կէպէրտի։ Պու գօլու Լիվինկոթընա պիւթիւն միւտաֆէթ ի 'էօմրիւնտէ արատըրա պա՛խ ի իգթիրապ օլտըղը կիպի, վէֆաթընտան սօնրա տախի վիւճուտընըն թանըլմասընա աէպէպ օլտու։

1844տէ Լիվինկոթընը Մէյսի Մօֆաթ իլէ էվլէնտի, վէ զէվճ իլէ զէվճէ եէրիլիէրի թա՛լիմ էթմէք իչինտէ մէա՛ուտանէ պիրլիքտէ իչլէտիլէր։ Անլէր եէրիլիէրէ եալընըզ օգուչտպ եազմագլըղը տէյիլ, անճագ արազիլէրինի սուվարմագլըղընն ուսուլլարընը տախի էօյրէտիրլէր իտի։ անլէրէ նէ եօլտա իսլահ ը ահվալ էտիպ, հայաթընն րահաթ վէ նի՛մէթլէրինի արթտրըմագլըղը տախի էօյրէտիրլէր իտի։ Պիր տէֆ՛ա Լիվինկոթընն ատ՛իր պիր եէրէ նագլ էտէր իքէն, արալարընտա եաչատըղը գապիլէնին ատյքի հէֆիսի տախի թէչէի՛ իչինն անա րէֆագաթ էլլէտիլէր, զէրա անլէր միւմահլէյհի զայէթլէ սէվգիլէր իտի։ Լիվինկոթընն, պա՛զէն զէվճէսի վէ չօճուզլարը տախի պէրապէր օ. լարագ 'ալէտտէվամ քէչֆիյաթ վէ թէհարրիյաթ իճրա էթմէքտէ իտի։ 1849տա իքի Ինկիլիզ ավճըլար իլէ պէրապէր, մուգատտէմա հիչ պիր սէյհան հընն կէօրմէմիչ օլտըղը Նկամի կէօլիւնէ եէթիշտի։ 1850տէ Մագօյս գապիլէ ի 'ազիմէսինի զիյարէթ էթմէք իւզրէ, զէվճէսի վէ չօճուզլարը իլէ եօլա չըզտը իսէ տէ, չօճուզլարը իսաթաթալանտըգլարընտան, կէրի սէօնմէյէ մէճպուր օլտու։ Էրթէսի աէնէ պաւնըն իչիւն իքինճի պիր թէչէպպիւտէ պուլունարագ մուվաֆֆագ օլտու։ Լիվինկոթընն գապիլէնին րէ՞իսի նագարընտա լուԹֆ պուլաբագ, անըն թօփրաղընտա իսթէմիյի կիպի սէյհաահաթ վէ քէչֆիյաթ իճրասընա միւտա՛ահէյէ նա՞իլ օլտու։ Սէնէ ի մէդքիւրէտէ միւմահլէյհ Զամպէզի նէհրինէ տախի եէթիշտի, վէ անըն իւզէրինտէ մանուապպընա տօղրու եօլճըլըգ էտէրէք, 1852տէ Քէյֆթամէ չէհրինէ եէթիշտի։ Օրատան քէնտի 'ա՞իլէսի խալգընը չօճուզլարընն սըհհէթ ու 'աֆիյէթլէրի իչիւն Ինկիլիզրայա եօլլատը։ Պու վագըթտան ի'թիպարէն, Լիվինկոթընտա պիր միսիօներ օլմագտան զիյատէ պիր քեաշֆ նագարըլլէ պագըլմալը տըր, չու գատար քի հայաթընըն նիհայէթինէ գատար օ քէնտիսինէ սա՞իր միսիօներլէրէ եօլ աչան պիր բէհպէր նագարըլյա պագար իտի։

Լաքին Աֆրիգանըն հէփ օ Թարաֆլարընը հէր նէվ՝ գրթալ վէ սէֆալէթ իլէ տօլտուրմագտա պուլունան էսիր թիճարէթի պիր նագար ը թէտգիգաէն կէչիրիլմէքտիզին, Լիվինկոթընըն հայաթընըն պէօյիւք մա՛նա վէ էհէմմիյէթի անլալըլամագ։ Հէմ Պօէրլէր հէմ աէ Փօրթուկիզլիլէր եէրիլիէրին ճան տիւշմէնլէրի օլուպ, 'ալէտտէվամ անլէրի Թահթ ը էսարէթէ ալմագտա իտիլէր։ Լիվինկոթընն եէրիլիէր արատընա կիտիպ, անլէրէ պէյագ պիր քիմսէնին քէնտիլէրի սէվգ պիլիր վէ քէնտիլէր իլէ 'ատլանէ վէ ինսանիյէթքեարանէ մու'ամէլէ էտէ պիլիր իտիյինի անլէրէ կէօսթէրտի վէ մուգապալէթէն, անլէրին էն գալպի մուհապպէթլէրինէ նա՞իլ օլտու։

Լիվինկոթընն 'ա՞իլէսինին միւֆաթագաթընտան սօնրա, Մօկօլօնընն պաշլըճա չէհրի օլան Լինեաթիյէ 'ավտէթ էյլէտի, վէ օրատա րէ՞իս Սէքէլէթու իլէ հէվի էհալինին իհթիրամաթը 'ազիմէսինէ նա՞իլ օլտու։ Միւմահլէյհ 1853 սէնէսի Մայիսինտէն Նոյեմբերինէ գատար օրատա գալտըգտան սօնրա, զարպի սահիլ միւթէվէճճիհէն եօլա չըգտը։ 'Ալէտտէվամ սըթմատան միւզթարիպ օլմագտա իտիյօէ տէ, իլէրի հարէքէթինէ տէվամ էթտի, վէ 'ագըպէթ 1854 սէնէսի Մայիսինտէ Պահր ը Մահիհթ Աթլասի սահիլինտէ քեա՞ին Լօունտա նամ փօրթուկիզ չէհրինէ եէթիշտի։ Պիւթիւն սէյհանաթը էաֆաօընտա կէօրտիւյիւ չէյլէրի քեամիլէն վէ քէմալ ը տիգգաթլէ գայտ ու իչարէթ էտէր իտի, վէ Լօունտատան 'իլմ ի հէյ՞էթէ տա՞իր օլան նէթիճէ ի թէտգիգաթընը Քէչֆիթամէլտա մուգիմ էհլի հէյ՞էթէ վէ սէյհանաթընըն պիր թա՛րիֆինի տախի Գրալէ Ճօղրաֆիա ձէմ՛իյէթինէ կէօնտէրիպ, անըն վէրէպիլէճէյի էն պէօյիւք միւքեաֆաթա, հանի ալթուն միտալեայա նա՞իլ օլտու։ Միւ-

մաիլէյհ Աֆրիգանըն զարպի ահէլինտէն չարգի ահէլինէ կէչմէյէ Թէչէպիւս էթաի, վէ Զամպեզիի Թագիպ էթաիյի էօնատէ տիւնեանքն էն պէօյիւք չէլալէթինի, եա'նի վիգթօրիա չէլալէթինի քէչֆ էյէտի։ 1856 Մայիսինտէ Աֆրիգանըն չարգի ահէլինէ եէթիշտի վէ «պու վէճհէյ քիթապլարտա գայտ ու զիքր էտիլմիյ օլան էն չայան ը տիգգաթ վէ միւսմիր ախեահաթլարտան պիրիսինի 2½ սէնէտէ իքմալ էյէտի։»

Լիվինկսթըն 16 սէնէյիք պիր զայպուպէթէն օնըա 1857տէ Ինկիլթէրրայա 'ավտէթ էտիպ, մուվագգաթէն քէնտիսինին Ինկիլթէրրատա էն մէչհուր ատէմ օլմուշ իտիյինի պուլմուշ ատը։ Հէր Թարաֆտան միւմանիէյհին իւզէրինէ Թա'զիմ ու րի'այէթ էսէրլերի 'ատէթա եազմուր կիպի եաղդըրլմադտա իտի։ Գրանիչա անը հուզուրնա գապալ էթտիյի կիպի, Լօնտրա չէհրինին չէհրինէք լագապընա տաճի նա՞յլ օլտու, վէ տար իւլ ֆինանսչլար միւմանիէյհէ ֆաէթի 'իլմի րիւթպէլեր թէվճիհ էյլէտիլեր։ Լիվինկսթընըն Քէյմպրիճի զիյարէթի Մէրքէզի Աֆրիգայա մահսուս Տար իւլ ֆինանսչլար մհասիպէրիյինին Թէ"սիսինէ պա'իս օլտու։ Ո քէնտինին Աֆրիգա սէյեահաթընա տա՞իր պիր քիթապ եազմագըդա Թէչվիճ էտիլտի վէ պու այէտէ 12.000 լիրա գազանը։ Պու պէնտի եազար իքէն իյրէ 700ի միւթէճավիզ սահիֆէյի պէօյիւք պիր ճիլտտէն 'իպարէթ օլան պու քիթապ կէօգիւմիւզ էօնիւնտէ պուլունմագտա տը։

1858տէ Մր. Լիվինկսթընը Աֆրիգայա Ինկիլիզ գօնսօլօսը օրֆէթիյէ 'ավտէթ էթմիշ, վէ քէնտիսիյէ պէրապէր գուրուլուպ տաղըտըլա պիլէն ու ֆագ պիր վափօր տաճի նագլ էթմիշ տիր։ Զէվճէօնի Քէյփթաուընտա պրագտըգտան սօնրա, պահրէն Զամպեզինին մանսապընա կիտիպ, Զամպեզի նէհրինին էն մուհիմմ չի'պէսի օլան Շիրէ ըրմաղընը քէչֆ ու մու'այէնէ էյլէտի, վէ իւչ տէֆ'ա ղայը ի մուվաֆֆագ ճհատէն սօնրա, Նիյասու կէօլիւնէ եէթիշտի։ Միւմանիէյհ հէր եէրտէ էօիր Թիճարէթինին Թահսիլաթը մուխրիպանէսինի կէօրիւը իտի։ Հէր նէ զէման պիր էօիրլեր ֆըրգաօընա Թէօտիւֆ էտէր իտիյօտ, անլերի ազատ էտէր իտի։ Քիւչիւք պիր չօճուգ անա «Սա՞իրլեր պիղի գայտ ու պէնտ էտիպ, աճ պրագըյօրլար. օէն իտէ պիզիմ պաղլարըմըզը չէօզիւպ, պիզե Թա'ամ եէտիրիյօրսըն. օէն նէ՞ չէչիտ ատէմ օլն,» տէմիչ տիր։ 1862տէ Լիվինկսթընըն զէվճէօի քէնտիսի իլէ պիրլէշտի իտէ տէ, պիր գաչ այ սօնրա վէֆաթ էյլէտի։ Տար իւլ ֆինանսչլար միսիօնէր չէրքէթի Թարաֆընտան կէօնտէրիլէն եպիսկոպոս տախի վէֆաթ էթտի, վէ Լիվինկսթընըն քէյֆիյաթընըն իքինճի միւտտէթի մէ"մուրինտէն փէք գըտա օլտու, չու գատար քի իչպու միւտտէթ գարֆընտա եինէ Ճօղրաֆիայա մահսուս մա'լիւմաթ իւզէրինէ մաւհիմմ 'իլավէյէր օլմուշ, վէ իսթիհսալ օլունան նէթա՞իճ ի ֆէննիյէ գըյմէթտար պուլունմըշ։ 1864տէ Լիվինկսթընըն Թէքրար Ինկիլթէրրայը զիյարէթ էթտի, վէ «Զամպեզի իւէ չիւ'պէլերինտէ իճրա օլունան պիր սէֆէրին հիքեայէտի» նամը ալթընտա քէնտինին սէյեահաթընա տա՞իր իքինճի պիր ճիլտ նէչր էյլէտի։ 1866տա սօնսունճը տէֆ'ա օլմագ իւզրէ, Աֆրիգայա 'ավտէթ էյլէտի։ Իքինճի սէֆէրինին հէտէֆ ի մագսուտընը չօգճա պօչա չըգարմըշ օլան Փօրթուկիզի էսիր Թաճիրլերինին մուխալիֆէթինէ մէպնի, Փօրթուկիզ Թօփրաղընըն խարիճինտէքի 'եէրլերտէ, 'ալէյ խսուսու, Նիասա վէ Թանկանեիգա կէօլլերի էթրաֆլարընտա պուլունան հավալիյի քէչֆ էյլէմէքլիյինին յիւգումընը հիսս էյլէտի։ Իւք քիթապընըն ֆիւրսախընտան էյէ կէչիրտիյի ագչէյի պիր սէֆինէ իչթիրաը իչինն գուլլանտը իտէ տէ, պունը Գամպէյտ եազը ֆիյատընա սահմադա մէճպուր օլտըղը կիպի, պու մէպլաղը եահթըրմըշ օլտըղը պանգա տախի իգճարը իֆյաս էյլէտի, վէ վարընը եօղունը զայ' էյլէտի։ Պունտան սօնրա կէչիրտիյի 6 սէնէյիք 'էօմրինինէ էլէմ ու իզթիրապլարընը, վէ պէզլ էյլէմիչ օլտըղը գահրէմանանէ սա'յ ու զայրէթլէրինի հիքեայէ իչինն եէրիմիգին միւսա'ատէտի եօգ տըր։ Անընն վէֆահըր Թէվահհուր օլունմուշ իտէ տէ, 1872 Հոկտեմբերինտէ, միւմանիէյհ Թանկանեիգա կէօլիս ահէլինտէ քեա'ին նօսճհիտէ պուլունմագտա իքէն, խըտմէթքեարը անա «Պիր Ինկիլիզ կէօրիւյօրըմ,» տէյիս խապէր վէրտի։ Պու Ինկիլիզին Նիւ Եորք Հէրըլտ զազէթասընըն պօյ պօյ լէվազիմաթլէ կէօնտէրմիչ օլտըղը Մր. Հ. Մ. Սթէնլի օլտըղը անլայընտը։ Պու Մր. Լիվինկսթընտա եէնի հայաթ պախչ էյլէտի։ Անլեր պիրլիքտէ օլարագ Թանկանեիգա կէօլիւնիւն սէվահիրինտէ իսթիքճաֆաթ (քէչֆ) իճրա էթտիյէր իտէ տէ, Լիվինկսթընըն քէնտինին իչի տահա պիճմէմիչ տիր տուլդուսընյէ Սթանլի իւէ պէրապէր էվրոփայա 'ավտէթ էթմէքլիքտէն իմթինա էյլէտի։ Պունտա պինա՞էն Գօնկուօլա կէօլիւնիւ իսթիքճաֆ էթմէտի իչինն Մր. Սթանլի անընն իչինն լազըմ կէլէն Թէտարիքի կէօրտու իտէ տէ, Մ. Լիվինկսթընը էօնա ի իսթիքճաֆընտա ազ վագըթտան զա'ֆիլնտի, վէ 1873 սէնէտի Մայիս պիրինին սապահընտա., խըտմէթքեարլարը անը քէնտի եաթաղը հանընտա տիղ չէօքմիւշ օլտըղը

հալտէ էօլմիւշ պուլտուլար։ Միւմախիլէյինին սատըգ ատէմլերի անըն ճէօճտինի էլլերինէն կէլտիյի գատար մուհաճազա էտիպ, անը վէ հէվի էվրագ վէ ալաթընը Զանկիպարա կէօթիւրտիւլէր։ Լիվինկօթընըն ճէօճտի Ուէօթմինօթըր ուլու քիլիսէօրնտէ տէֆն օլունտու, վէ էտինպուրկտա տախի անըն զիքրի իչիւն միւքէլլէֆ պիր ապիտէ վար տըր։

Պիզ պու պէնտէ Ճ. Ս. Ֆէլքինին պիր պէնտինտէն մուգթէպէա աֆիտէքի օէօզլէր իլէ խիթամ վէրիր իզ։

«Հիչ պիր Աֆրիգա քեաչիֆի թէք պայընա Աֆրիգա ճօղրաֆիյասը իչիւն Լիվինկօթընըն 30 օէնէյիք 'էօմրիւնտէ իճրա էթմիչ օլտըղը գատար իչ կէօրմէմիչ տիր։ Ո Աֆրիգանըն պիր օիւլօիւնիւ իօթիքչաֆ էթմիչ, վէ անըն կէզիպ տօլաչմըշ օլտըղը ժահալլէր Ֆէյիտէն խաթթ ը իօթիվայա վէ Պահր ը Մաւհիթ ի Աթլաօիտէն Հինտ Օգիանօսընա գատար իմթիտատ էթմէքտէ պուլունմուչ տըր . . . Միւմախիլէյինին միօալ վէ էօլիւմիւ 'ատէճա պիր իչհամ կիպի իճրաի թէ՞օիր էթմիչ, վէ Աֆրիգաչը օիւրիւ օիւրիւ քեաչիֆլէր վէ միօոնէրլէր իլէ տօլտուրմըշ, վէ Էվրօփատա էօիր թիճարէթի 'ալէյհինտէ օ գատար գուվվէթլի պիր տուչղուուչանըրմըշ տըր քի պաւ թիճարէթ էօլիւմ տարպէօինի եէմիչ ժայըլա պիլիր։ Մր. Լիվինկօթընը չախաէն 'աֆիֆ վէ նազիք գալպը, ինանիյէթ վէ չէֆգաթ ու մէրհամէթ տուչղուուրչէ տօլու վէ պիր չօճուգ կիպի սատէիլ իտի։ Էօմրիւնիւն տիւսթուր ը 'ամէլի Իոգօչիատա պիր թազմ մէքթէպ չօճուգլարընա էթտիյի չու նասիհաթը իտի։« Ալլահտան գօրգընըզ վէ չալըշըպ չապալայընըզ։»

ՄԷՐՌԷՉԼԷՆՄԻՇ ԽՐԻՍԹԻՑԱՆ ՀԱՑԱԹԸ
ՎԷ
ԽՐԻՍԹԻՑԱՆ ՀԱՑԱԹԸՆԸՆ ՄԷՐՌԷՉԻ

1 ԿՈՐ. 9. 23–27։

Կիւնէչ փէրթէվլէրինտէ հէրարէթ վար իտէ տէ, անլէր անճագ փէրթէզուուզ վաըթաըչլա պիր մէրքէզէ թօփլանտըգլարընտա նէճնէլէրի եագապիւլէր։ Տիչարըտա չօգ սէտալար հավայը տիթրէթմէքտէ իտէլէր տէ, անլէր թօփլանըպ գուլաղընը 'առապէ թէլէրինէ թէ՞օիր էթմէքլէ իչիթմէքլիյէ պատի օլուրլար։ Ֆէլքրիմիզ էօնիւնէ պիլինէէքը պին պիր նէճնէլէր 'արզ օլունըրլար իտէ տէ, ֆիքր քէնտի գուվվէթինի մէրքէզլէնտիրիպ տիգգաթ էթմէտիքճէ, պիր չէյ անլայամազ։ Էթրաֆըմըզտա սէվիլճէը չօգ քիմսէյլէր վար իտէ տէ, մաւհապպէթ քէնտի քէնտինի թօփլայըպ պիր ֆէլրա իւզէրինէ հաըր էտիլմէտիքճէ, մաւթիւ 'անլէր թէչքիլ օլաւնամազ։ Խրիսթիյան հայաթը տա պէօյլէ տիր։ Ո մէրքէզլէնէն պիր հայաթ օլմատըգճա իչէ եարամազ, վէ պալատէ իչարէթ օլաւնան այաթ ը քէրիմէտէ իմա էտիլէն միւսապագաթ թէչպիհի իչթէ պու չէյի, եա՛նի մէրքէզլէնմիչ օլան հայաթը թա՛րիֆ էթմէք իչիւն իսթի՛մալ օլաւնմըշ տըր։

Մէրքէզլէնմիչ օլան հայաթըն իքի պէլիւ խաօսիյէթի պուլաւնուպ, պիրի մէն՝ վէ զապթ էթմէք, օլպիրի ապֆ վէ իճրա էթմէք տիր։ Պիր մատտէյէ նազար ը տիգգաթըմըզը չէվիրտիյմիդաէ, էվվէլա էթրաֆըմըզտա պուլաւնան ապ՛իր պին պիր չէյլէրէ տէօնմէքքտէն ֆիքրիմիզի մէն՝ էտէր, վէ տիգգաթըմըզը ապլթ չու պիր նէճնէյէ հաար էտէրիզ։ Պիր քիմսէ ապտըգ պիր զէվճ եա զէվճէ օլմագ իչիւն, քէնտի գալպինին ապ՛իրլէր թարաֆընտան ճէլզ էտիլմէմէքի իչիւն քէնտի հիօոիյաթընը զապթ ու իտարէյէ ապ՛յ, վէ մուհապպէթինի ապթ պիր ֆէլրտէ հաար էթմէլի տիր։ Թէզալիք մէրքէզլէնմիչ օլան խրիսթիյան հայաթընտա մաւհիմմ իչ՝ պիզի ճէզպ էտէն պ՛զը թէ՞օիրաթա մուգավէմէթ էտիպ, մուհապպէթիմիզի ապ՛իր թէ՞օիրաթա թապի՛ օլմագտան մէն՝ էթմէք, վէ գուվվէթիմիզի պիր մէրքէզէ հաար էթմէք տիր։

Խրիսթիյան հայաթընտա մէն՝ էտիլէճէք գուվվէթ ճէօճտ վէ նէֆօ տիր։ Պիզ ճէօճտտէ պուլաւնտըղըմըզ միւնաֆէպէթլէ, խաւսուտա բուհըն նէմմպուլմասը նիչէ ճիհէթլէրէ ճէօճտին ահվալընա մէրպութ պուլաւնտըղը օէպէպտէն ճէօճտին արզուլարընը տօղրու իտարէ էթմէյի էօյրէնմէմիզ լազըմ տըր։ Էդվէլա, ճէօճտ բուհանիյի էօրթուսիւ օէպէպտէն, բուհանի հայաթա վազրի օլմազ իչիւն, ճէօճտին պիզէ մանի՝ օլմամասընա չալըշմալըզ։ Պիլմէքլիքտէ իլէ էվվէլ հասսէյէ վաըթաըչլա ճէօճտին խաօսիյէթլէրինէ վազըֆ օլուրըզ։ վէ օլ ճիհամանի խաօսիյէթլէրին էօթէօինտէ պուլաւնան բուհանի մա՛նայը անլամագ իչիւն ճիհամանիյէ իղմազ ը 'այն էթմէմիզ լազըմ տըր։ Պաւնտան մա՛տա ճէօճտի իհթիյաճլարընը տէֆ՝ ու թէօվիյէի զարուրի, բուհանի իհթիյաճլարընըքի իսէ զըօմէն իմթիյարի տիր։ Պու օէպէպտէն պիր ազ գայտագ պուլաւնաագ, ճիհամանիյի տէֆ՝ էթմէքլէ գանա՛աթ էտիպ, բուհանիյի իհմալ էթմէյէ թէճրիպէ օլաւնըրըզ։ Պիր տէ չուվար տըր քի, ճիհամանի բուհանիյէ խըտմէթ էթմէք իչիւն թէրթիպ էտիլմիչ օլտըղը հալտէ, ճիհամանի արզուլարա էհէմմիյէթ վէրտիքճէ անլէր բուհանի արզուլարա ֆա՛իգ տուրմադա վէ անլէրէ հաքիմ օլմադա մէյլ էտէրլէր։ Իմտի բու-

հանի հայաթտա նէմա պուլմազ էմրինէ էկեր ճեօէտ թարաֆընտան վուզու՝ պուլաճազ պու թէ՛արըզաթա գարչը այըզ վէ ույանըզ պուլունմազ խօէք, վէ ճեօէտի մէն՝ էթմէյէ, վէ ճեօէտի արզուլարը զապթ օւ իտարէ էթմէյէ զայրէթ վէ իհթիմամ էթմէզ իօէք, օլ իչտէ մուվաֆֆագ օլամայաճաղըմըզ պէտիհի տիր։

Մէն՝ էտիլճէէք պիր չէյ տէ Նէֆս տիր։ Ատէմ խօտպին օլմադա մէյէալ տըր. հալ պու քի հագիգի հայաթըմըզ Ալլահ վէ ինսանլար իլէ մուհթէրէմ պիր հայաթ տըր։ Ո՝ Ալլահըն թէտապիրի, հաթթա Ալլահըն իչլէմէի նէթիճէի տիր. պինա՛էն՝ալէյհ անճագ Ալլահ իլէ իչթիրաք վէ իթթիֆագ իւզրէ եաչատըզըմըզդատա հայաթըմըզ քեամիլ օլուր։ Իմամ չախսիյէթիմիզի քէնտի քէնտիմիզէ մահուսաւ վէ մուհահարը օլմագտան մէն՝. էթմէտիքճէ օլ կէնիչ վէ իլահի հայաթը անլայամայըզ։ Խօտպին «պէնդի Ալլահա թախսիս օլունմըշ «պէնդէ թահվիլ էթմէյլի իզ։

Վէ իչթէ Առաքեալըն մէզքիւր միւսապագա թէչպիհինէ իմա էթտիյի խուսուս պու տըր։ «Հէր փէհլիվան հէր խուսուստա նէֆսինի զապթ էտէր։» «Ճեօէտիմմէ ճէֆա վէրիպ, անը գուլլուղա չէքերիմ։» Ո՝ խրիսթիյան հայաթընտա թէրագգը էթմէք իչուն տօզրուտան պա՛զը ճեօէտի հիսսիյաթընը մէն՝ էտիյօր, պա՛զը ազատճա իչլէմէք իտթէյէն արզուլարընը գուլլուղա չէքիյօր իտի։ Իսթէտիյին վազթ եէմէք եէմէք, եա չարագ իչմէք ազատլըգ տըր, լաքին պա՛զը մէգատէլեր, խուսուսա մուհահագպէթ խաթրը իչուն պա՛զէն էթ եէմէմէյէ եա չարագ իչմէմէյէ ՚անտ էտէր իօէն, օլ զէման եէմէք վէ իչմէք արզուսը մուհահագպէթէ գուլ օլուր։ Իսթէտիյին թէզելինաթը կիյմէք ազատլըգ տըր, լաքին պիր գատըն քէնտի թէզելինաթընը միւհթաճ պիրատէրլէրի իչուն ատրֆ էթմէյէ գարար վէրիր իսէ, օլ զէման հիւսն տուղուսը խայրխահլըզդա գուլ էտիլմիչ օլուր։ Իմամ խրիսթիյան հայաթըմըզդատա քէնտի տիգգաթըմըզը ճէլգ էտէն ճէեէտի իչթիհալարը վէ խօտպինանէ արզուլարը մէն՝ էտիգ գուլլուղա չէքմէտիքճէ, օլանճա գուվվէթիմիզի բուհանի հայաթա մէրքէզլէնտիրէմէյիզ։ Մինզէվիլէր մէգէլի, եա՛նի ճեօէտէ վէրիլէն օրրֆ ատֆատան պիր խայր պէքլէմէք թագպիհէ չայան իսէ տէ, բուհանի հայաթա մա՛նի՝ օլան արզուլարը մէն՝ էթմէք, խուսուսա օլ արզուլարը տահա եիքսէք մէգսէտլէրէ գուլ վէ քէօլէ եամմագ, պու՝ բուհանի հայաթ իչուն էլզէմ տիր։ Վէ պիլա չիւպհէ ճէմա՛աթլարըմըզ ապաընա կէվզէք վէ էհվէն բուհանի հայաթլարըն պիր ատֆէպի տէ ճեօէտի գուլլուղա չէքմէք իչինին էքսիք օլմասընտան նէչ՞էք էտիյօր։

Լաքին բուհանի հայաթ սալթ մէն՝ վէ զապթ էթմէքտէն ՚իպարէթ տէյիլ տիր. օ՝ սոլֆ վէ խֆ՞ըՠ իլէ քեամիլ օլուր։ Խրիսթիյան հայաթընըն բուհանի պիր մէրքէզի օլուգ, ատէմ քէնտի բուհանի գուվվէթինի օլ մէրքէզ իչինա սարֆ էթմէյլի տիր։ Նիչէ խրիսթիյանլար սալթ «Նէ՞ եափմամալը իմ» տէյիւ տիւչիւնտիւքլէրի իչուն սէմէրէսիզ խրիսթիյանլար տըրլար։ Բուհանի գուվվէթիմիզ պիր մէրքէզէ թօփլանմալը տըր։ Վէ պու խուսուսատա Պօղոս առաքեալըն քէնտիսի իչուն իթթիխազ էտտիյի նիչանկեահ չայան ը տիգգաթ տըր։ Ո տէյօր, «Ճիւմլէսինի տախի պէչարէթ իչուն էտէրիմ քի անա միւչթէրիք օլայըմ» (այ. 23)։ «Պիզ իսէ ֆանի օլմայան պիր թահ իչուն էտէրիզ» (այ. 25)։ Նէ՞ տիր պէչարէթ։ Պէչարէթ միւժտէ օլուգ, չունտան ՚իպարէթ տիր, եա՛նի Ալլահ տաՀմի սէվէր. անը ՚ահվ էտէր, իչլատ էտէր, վէ քեամիլ զրլար. վէ Ալլահ պու չէյլէրի քէնտիսի իչլէր։ Ո տա սալթ պիր տատմամէ տէյիլ, պէնտէ վէ պիւթիւն պէչէրիյէթտէ իչլէր։ «Ո տիւնեայը սէվտի»։ Իմամ պէչարէթէ միւչթէրիք օլմագ, պու պէչարէթ ՚ահիյէթինէ չախսէն մալիք օլմագ, վէ տիւնեատա անը հասըլ էթմէք իչուն Ալլահ իլէ պիրլիքտէ իչլէմէք տիր։ Ալլահ տիւնեատա պու ՚ազիմ նէթիճէյի հասըլ էթմէք իչուն թէտապիր էթմիչ վէ իչլէյօր, պէնի տէ օլ իչէ միւչարէքէթէթ տա՛վէթ էթմիչ տիր։ Տա՛վէթ էթմիչ տիր քի, Ալլահըն մուհամագպէթինի պէնտէյըմ վէ տիւնեայա տույաըրայըմ։ Պէնիմ քեմալըմա վէ տիւնեանըն քեմալինէ նազարէն, Ալլահըն էպէտի մագսէտինի պէն պիլեյիմ, վէ պաշգալարա պիլտիրեյիմ. օլ քեմալա պէն մալիք օլայըմ, վէ պաշգալարըն մալիք օլմասընա սա՛յ էտեյիմ։

Վէ պունա Առաքեալ «Թահ» տէյօր։ Ո միւքեամաթ իչուն պաչա գօնուլուն պիր ալամէթ տիր։ Լաքին փէհլիվանլարըն պաչընա գօնուլան կիսի չինէքլէրտէն եափըլմըչ տէյիլ տիր. տիչարատան գօնմազ, եազմա օլար վէ տիւչէր։ Պու իչէրտէն նէմա պուլան պիր հալէ տիր. ախլագի սիրէթ տիր. գուտսիյէթ տիր. զէվալ պուլմազ, տիւչմէզ։ Հէմ տէ պու ատէմտէ Ալլահըն էպէտի թէտապիր վէ իրատէթինին իհրասը տըր. իպթալ օլմազ։ Անը հասըլ էթմէք իչուն փէտէր քէնտիսի միւսատա էթմիչ, իպն Ուլլահ քէնտիսի դէմինէ կէլմիչ, Բուհ իւլ Գուտս քէնտիսի անը պիզատէ իչլէմիչ, վէհասըլ անը պաչըմըզդա Սալիւս ի Շէրիճ քէնտիսի գօյմասչ տըր։ Զէվալ պուլմազ։

Իչթէ Պօղոս առաքեալ քէնտի գուվվէթլէրինի

պաս նիչանկեատա տէօնտէրմիչ իտի. պաչգա պիր չէյէ պագմայօր, պուռնը էլտէ էթմէյէ սա՛յ էտիյօր իտի։ Վէ ֆիլվագը՛ տա մէրքեզլէնմիչ խրիսթիյան հայաթընըն մէրքեզի պաս օլմագ կէրէք տիր։

Լաքին նէ՞ չօգ խրիսթիյանլարըն հայաթը մէրքեզսիզ հայաթ սըր։ Օ եա վալիտէյնէրինտէն միրաս գալմըշ պիր չէյ սիր, եա տա նիչանկեատօրզ պիր հայաթ սըր։ Պա՛զը քէօյլերտե իչտիզ տաէմլէր պուլունուր, սապահտան ագշամա գատար պիր աղաճ ալթընտա, եա անըն պուռնուն էվինտե թիւթիւն իչիպ օթուրուրլար, հիչ պիր չէյ տիւչիւնմէզլէր։ Ֆիքրլերի պօմպօշ սըր։ Նիչէ խրիսթիյանլարըն հայաթը պուռնլարըն ֆիքրի կիպի պօմպօշ սըր։ Պէշարէթէ միւշարէքէթ իչինն չալըշմազլար։ Նիչէլէր տէ սայի մուգատաէտ պիր 'էօմր կէչիրմէյէ սա՛յ էտէրլէր, վէ պէշարէթին անճագ պիր գըսմընա միւչթէրիք օլուրլար։ Պէշարէթի Ֆրէտտոսըն վա՛զ էթտիյի վէ Պօղոսըն անլատըղը մա՛նատա ալալըմ, օլ զէման Ալլահ իլէ միւշարէքէթիմիզէ տահա զիյատէ զէնկին օլաճաղըզ, վէ միւքեաֆաթըմըզ անա կէօրէ տահա զիյատէ 'ազիմ օլաճագ սըր։

Ե. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՍԱԼՈՒՍ Ը ՇԷՐԻՓ

1.

[Տէօրթ գըսմա թագօիմ էտէրէք նէչը էթմէքտէ պուլունտըղըմըզ պաս պէնտա իլէ Լաճգալիր Ինտիլիճնտէնթ գօլէճին րէ՞իս վէ Ինկիլիզ մէ՞մուրին ի բուհանիյէսինտէն Վեր. Տր. Ուօլթըր Ֆ. Ատընի՝ ավամտան միւրէքքէպ պիր ճէմա՛աթ հազուրընտա քէնտինին Սալուսը Շէրիփ թա՛լիմինէ տա՛իր օլան էֆքեարընը իզահ էտիյօր։]

Էքսէրիմիզ իթթիֆագը արա իլէ ի՛թիրաֆ էթմէյէ հազըրըզ քի, խրիսթիյանճա թէֆէքքիւրաթըմըզտա խաթրըմըզդա կէլէն պիճիւմէ էֆքեարըն էն էօրարէնկիզի, էն աէրինի, էն անլաչըլմազ օլանը Սալուսը Շէրիփ թա՛լիմի սիր։ Վէ լաքին պաս՝ օլ թա՛լիմի բէտտա էթմէքլիք իչիւն պիր սէպէպ տէյիլ սիր, զիրա մա՛լիւմաթըմըզըն հէր թարաֆտան էօրարէնկիզ վէ հիքմէթէ անլաչըլմազ վագը՛ալէր իլէ մահուսա օլաըղընը թէօսիմ ու ի՛թիրաֆա մէճպուրըզ։ Պի՛աքս, տէյէպիլիրիզ քի, Ալլահա տա՛իր հիչ պիր սըրր ու հիքմէթէր օլմայան վէ հիչ պիր միւշքիլաթա օզրամայան թա՛լիմ հազիգի օլամագ, զիրա պաս՝ պիզ իլահի ֆիքր ու թէսավվուրը իարաքըմըզընը էօլչիւսիւյէ թահսիտա էտիյօրըզ տէմէք օլուր։ Մահուսա պիր ֆիքր իլէ իարաք օլուռնապիլէն պիր մէվճուտա անճագ մահուսա պիր մէվճուտա սըր։ Էկէր Ալլահ նահուսա իսէ, եա՛նի Ալլահ՝ Ալլահ իսէ, անըն մէվճուտիյէթի — վաբըզը էօրարէնկիզ օլմագ իզթիզա էտէր։ Պուռնա պինա՛էն թահթիհատաէն էյիճէ անլաչըլմազը սըր քի, պէն Սալուսը Շէրիփտէն պահա էթմէյէ չըգըչըյօր իսէմ տէ, Սալուսը Շէրիփի չէրհ ու իզահ էտէպիլճէյիմի խաթրըմտան կէչիրմէյօրըմ։

Ենէ տէ պաս սէօզտէն միւրատըմ՝ Ալլահըն մահիյէթինէ տա՛իր իւմիտօզիզ ճէհալէթտէ գալմագզըզէ իզթիճա էթմէքլիյիմիզ լազըմ իսիյինի անլաթմագըզ տէյիլ սիր։ Ահճագ տէմէք իզթէճիյիմիզ չոռ սըր քի, Ալլահըն պինհայէյիյի սէպէպլէ պիզ անըն հագգընտա անճագ գըսմէն քէսագ ի մա՛լիմաթ էտէպիլիրիզ, վէ պիզիմ հէր թարաֆտան թէտգիգաթըմըզ հիչ պիր վճճէյէ սոն վէ գաթի՛ պիր նէթիճէյէ էրիչէմէզլէր։ Պիզ վաթ՛ վէ պի փայան պիր օվատա պուլունուռագ տա անըն հիչ պիր ուճճաընը պուճաղընը կէօրէմէյէն սէյհահալար կիպի միւթէհայիր օլուռագ, եօլուռմըզը չալըրըրըզ։ Ենէ տէ տա՛իրէ ի բուլէթիմիզ, հա՛նի կէօզիւմիւզիւն էրիչտիյի հէրլէրին տա՛իրէօթ տախլինէ տիւչէն չէյլէրի կէօրէպիլիրիզ, գըսմէն կէօրէպիլիրիզ։

Էկէր Սալուսը Շէրիփ թա՛պիրինի գուլլանըր իսէք, անա պիր մա՛նա 'աֆֆ էթմէյիյիզ։ Եա եօգոա, հազիգաթլարըն էն 'ալիսինտէն պահա էտիյօրըզ տէյիւ տիւչիւնիւր իքէն, 'ապէա վէ աչմա իւլէ իզթիրազլար էթմիչ օլուռրըզ։ Էկէր մա՛նասընը պիլմէյօր իսէք, պիզիմ Սալուսը Շէրիփ թա՛լիմինէ ինանմագլըզըմըզ մէ՞մուլ օլուռնամազ։ Պուռնտան մա՛տա, գապուլ էթմէք իչիւն էյի վէ գա՛իմ էօսաըղ պուլունտըղընը կէօրմէտիյիմիզ թա՛լիմի գապուլ էթմէմէքլիյիմիզ տօղրու վէ մա՛գուլ սըր։ Վէլհասըլ, պու թա՛լիմէ գարշը սէրտա օլուռնան ի՛թիրազլարը քիւֆֆաճանէ վէ միւնաֆէպէթիզ տիրլէր, տէյէրէք, ճէրհ վէ պէրթաբաճ էտէմէզլիզ։ Պէօյլէ տէմէք թէսաօիւպէ իզթիճա էթմէքլիք սիր։ Իմտի էկէր Սալուսը Շէրիփ թա՛լիմինի գապուլ էտճէք իսէք, անը հագիգաթ մագամընտա գապուլ էթմէքլիյինն օէպէպլէրինէ վագըֆ օլմալը, վէ անա գարշը չըգաբըլան միւշքիլաթը պէրթաբաճ էթմէյէ մուպէթէտիր օլմալըյըզ։ Պուռնլարըն հէպիսի գուվվէ ի միւֆէքքիրէմիզին տա՛իրէօթ տախլինէ տիւչէն մէ՞էլէլէր սիր։ Լաքին պուռնլարը թէտգիգէ չըգըչաըղըմըզտա, մէ՞էլէյէ Մովսէսին եանան պէօյիւրթլէնէ եագլաչաըղը, վէ եապինին հէյքէլտէ պուլունտըղը զէման կէօրթէբիյի սթվարա պէնզէր պիր սթվարը հիւրմէթքեարանէ իլէ եագլաչալըմ։ Պուռրաօը մուս

գատէս մահալ տըր, վէ պիզ քի պիր կիւնիւէ զա'իֆ վէ եանըլան չօճուգլար ըզ, վէ Ալլահըն իշպու սըրր ու հիքմէթի իւզերինէ պագմաղա կէլմիյիզ, անա քէմալ ը մուհապպէթ վէ հիւրմէթլէ պագալըմ։

Գալը քի Սալուս ը Շէրիֆ թա'լիմի իլհամըն պիր թագըմ քէյֆիյէթլերինի թէրթիպ ու թանզիմէ մախսուս պիր թէչէպիւս տիր։ Հէր չէյէն էվվէլ օլ քէյֆիյէթլերի նագար ը ի'թիպարա ալմագլըղընըզը թէքլիֆ էտէրիմ։

Աալի էտաթ պիր հագիգաթ վար տըր քի, թէագիգաթըմըզա պուննըլա պաչլայաճաղըզ, վէ տա'իմա անը կէօզ էօնիւնտէ պուլունտըրաճաղըզ։ Պու հագիգաթ Ալլահըն վահտանիյէթի տիր։ Խըրիսթիյանլըգ վահտանիյէթի թա'լիմի 'ագիմինի եէհուտիլիքտէն գապուլ էթմիշ տիր։ «Էյ Իսրայէլ, տինլէ, Ալլահըմըզ Րապպ Րապպը վահիտ տիր։» եէհուտիլէրէ մախսուս իլհամ վէ վահինին էտաըը պու օլտըղը կիպի, խրիսթիյանլըգա 'ա'իտ վահի վէ իլհամըն էտաըը տախի պու տըր։ Պու հագիգաթ խիլաֆընտա պուլունան հէր հանկի պիր թա'լիմ՝ եէհուտիլիյէ նէ գատար գարշը իտէ, խըրիսթիյանլըգա տախի 'այնի տէրէճէ մուխալիֆ տիր։ Ցիսուս Ալլահ ը վահիտին մէվճուտիյէթի ֆարզիյէսիյլէ թա'լիմ էթտիյի կիպի, տատաքեալըը տախի էօյլէ էյլէմիշլէր տիր։ Պունա պինա՞էն, էքսէր Ֆէրիսէանլարըն իտտի'ա էթտիքլերի կիպի, ահին Քրիսթոսին թա'լիմի՝ հագիգաթտա իւչ ալլահ թա'լիմինտէ գարար գըլար իսէ, վէ Սալուս ը Շէրիֆի գապուլ էտէնլէր իւչ Ալլահա թտփար տէյիւ իտտի'ալարը տօղրու օլսա, անլէր Սալուս ը Շէրիֆի գապուլ էտէնլէրին մէվգը'ինի վէ անը իլթիզամ վէ միւտաֆա'ա էտէնլէրի Խրիսթիյանլըգ ահքամ վէ թա'լիմաթը խիլաֆընտա հարէքէթ էտէնլէր մագամընտա հիւքմ էթմէքլիքտէ հագգըը օլտըրլար իսէ։ Թէոլիմ ու ի'թիրաֆ էտէրիմ քի, 'ավամ ը նաս լիսանընտա պու մաատտէն էօյլէ պիր ոսուլէթտէ պահս օլունուր քի, իչիտէն քիմսէ պիզ զարուրէ պու նէթիճէյի չըգարըը։ Լաքին Սալուս ը Շէրիֆ թա'պիրի՝ պու կիպի փէք չիրքին պիր թէսավվուրը հավի տէյիլ տիր, անճագ Ալլահ հագգընտա իւչ վէ պիր թէսավվուրընը, եա'նի Ալլահ հատտը զաթընտա պիր իսէ տէ, անըն վահտանիյէթինտէ թէոլիսին մէվճուտիյէթինի պէյան էտէր։ Պու կիւնքի կիւնտէ տինին իշպու էտասի հագիգաթը, եա'նի Ալլահըն վահտանիյէթի լէյհինտէ իլհամըն թարիխի չէհտատէթի 'իլմին չըգարտըղը նէթիճէլէր իլէ միւսպէթ վէ միւպէրհէն տիր։ Քա՞ինաթըն պիրլիյի էլհէվմ հէր զէմանտաքինտէն զիյատէ 'ատան վէ աչիքտաբ տըր։ Կէրէք տուրպինին կէրէք թայֆպինին պիզէ միւթթիֆիգէն թա'լիմ էթտիքլերինէ կէօրէ, զէմին իւզերինտէ պիզճէ մա'րուֆ օլան 'այնի գավանինէ վէ 'անասըր ը թապի'իյէ ուզագ քէվքեպլէրտէ տախի հիւքմֆէրմա տըրլար։ Էկէր պիլճիւմլէ մէվճուտաթ ը էչեա 'այնի գանունլար թանթընտա պուլունուպ, 'այնի թապի'աթը հա'իզ իսէլէր, օ թագտիրտէ անլերին պիր գա'իտէ ի'ձամտիյէ էտաըը իւզերինէ միւ"էսէս օլտըգլարընը իսթինթաճ էթմէքլիքը 'ագլա մուվաֆֆըգ տըր։ Կէրչի քեա՞ինաթ ը ճիհանիյէ զայէթլէ վասի' իսէ տէ, անտէ պիր Ալլահտան զիյատէսինէ եէր եօգ տըր։ Օ գատիմտէն զէմինին էտաըընը վազ' էթմիշ օլուպ, ոէմամաթ Անըն էլլերինին էտէրի տիր։ «Անընլէ եաչարըգ վէ հարէքէթ էտէրիգ վէ մէվճուտ ըգ» ճիւմլէնին Խալիգի, բուհլարըն փէտէրի Օ տըր, վէ Քրիստոս պիզէ Անա «Փէտէրիմիզ» թէսմիյէ էթմէքլիյի էօյրէթմիշ տիր։ Առաքեալլար Ալլահա սէմավաթտա օլան Փէտէրիմիզ թէսմիյէ էտէրէք, քէնտիլէրին Մու'սլիմի քէպիրինէ իմթիսալ էթմիշլէր տիր։ Անլերին թանըտըգլարը Ալլահ պիր սիւս Ալլահ, եա չախալար գիւմրէահնտէն պիրիսի տէյիլ, անճագ թէմամէն վէ մուէթագ ուսուլէթտէ Ալլահ իսի։ Պողոս Առաքեալ քէնտինին էն մա'րուֆ պէրէքլէթ տու'սուբյլէ տախի պու վէճհլէ պէյան ը էֆքեար էտիյօր. «Րապպ Ցիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի վէ Ալլահըն մուհապպէթի վէ Րուհ իլ Գուտսըն միւշարէքէթի ճիւմլէնիզ իլէ օլսուն։ Ամին։» Ցիսուս տու'ա էթտիյինտէ Ալլահա, եա'նի Դաւիթին, եղիանըն վէ եսայինին տու'ա էթտիքլերի Ալլահա տու'ա էյլէտի։ Օ՝ փէտէրտէն պահս էթտիյինտէ Ալլահտան, եա'նի քէնտի կիւնէչինի ֆէնալար իլէ էյիլէր իւզերինէ տօղտուրան, հէմ ռալիհ վէ ֆաոըգլար իւզերինէ եաղմուր եաղմուրան Ալլահտան, Թապի'աթ վէ 'ինայէթ Ալլահընտան պահս էտէր իսի։ Պիզ Ալլահտան, Խալիգ վէ ճիւմլէ չէյլերինին հաֆիզը, հէր չէյի վէ պինա՞էն'աէյհ պիզի տախի եարատան, հէր չէյի հըֆզ ու հիմայէ էտէն, եարաթաըզը չէյլերին հիչ պիրինէ պուզուգ էթմէյէն, ինանալար տիւնեաընտաքի էվլատլարընը ռէվճն զաթ մագամընտա պահս էթտիյիմիզտէ, «Էյ ոէմամաթտա օլան Փէտէրիմիզ,» տէյէրէք տու'ա էթմէքլիյի էօյրէնմիշ օլաըրըզ։

ՄԱՐԱՇՏԱ ԻՆՃԻԼԻ ԻՇ

(վէբ. Ա. Ա. Շէքճեան, Մ'ար'աչ)

1.

Րապպըմըզ Ցիսուս Քրիստոս «վէ իչթէ տիւնեանընն նիհայէթինէ տէյին պէն տա'իմ իւլ էվգաթ

ոիզին իւէ պէրապէր իմ» պուլուրսը (Մատթ. 28. 20)։ Համտ օլսուն քի Խէլաքեարըմզդ հէր զէման վէ մահալտէ հաղըր օլուպ, հէր կիւնահքեար քէնտինէ տօղրուտան կէլէպիլմէքտէ տիր։ «Սիզէ հադիգաթ բուհրնը կէօնտէրիր իմ. վէ 0 կէլտիյինտէ կիւնահ, սալահ վէ հիւքմ խուսուսօլարընտա իլգամ էտէճէք տիր»։ «Վէ տէրսւնինիզտէ օլաճագ տըր» (Յովհ. 16. 7–3։ 15. 16-17)։ Վէ ևրնէ «Սօն կիւնլէրտէ Բուհրմտան ճիւմլէ պէշէր իւզէրինէ տէօքէճէյիմ» վա՛ալարը (Ա՛ժալ 2. 17։) Մար՛աշտա տախի թէմամ օլմագտա տըր։ Բաւհ իւլ Գուտս չօգ քիմսէլէրի իհնա էյլէմէքտէ տիր։ Կէչմիշ սէնէլէրտէ վաւգու՛ պուլան ինթիպահ ը բուհանիլէրտէ պա՛զըլար եէնի 'էօմրիւ պաշլայըպ, պու կիւնէ տէք տէվամ էթմէքտէ պուլունմըշ տըրլար· վէ տահա պէօյիւք բուհանի ույանըգըզդ իչիւն տա՛իմա տաւ՛ալար օլուպ, պէքլէնիլմէքտէ իտի։ Թօխաւմլար էքիլմիշ, հասատ աղարմըշ, վէ Բապպէն պիր ճէսուր իշճիսի լաղըմ իտի քի, «Բապպ Թարաքընտան օլան քիմ իսէ այագա գալգաբն» «կիւնահլարընը իգրար էտիպ, Բապպա Թէօլիմ օլմագ իտթէյէն այագա գալգաբն», տէյէպիլսին։ Ասլա պիդիմ Թէրթիպ ևա տա՛վէթիմիզ նէթիճէսի օլմայարագ միւպէյյիր Մր. Ֆրէնսըն Փեստր. 27տէ Մար՛աշա կէլիպ, բուհանի խըտմէթլէր իճրա էթմէյէ պաշլատը։

Մր. Ֆրէնսըն նէօլճէ Սվէճ վէ Ամէրիգանըն Շիգակօ չէհրինին միւԹէմէքքինլէրինտէն վէ քէնտի քէնտինի Ալլահըն իչինէ Թախտա էթմիշ Բապպէն պիր գուլօս տըր։ Միւմահիլէյհ իւչ պուչուգ աէնէտէն պէրու տիւնեայը տօլաչմագտա օլուպ, Զին, Հինտ, Ճափոն վէ տիկէր պիր չօգ մահալլէրտէ պէչարէթի Թէպլիր էթմէքտէ պուլունմուշ տըր։ Միւմահիլէյհին էթտիյի չէհատէթէ կէօրէ, ևիրմի եաչընտա իքէն եէնի տօղուշա մալիք օլուպ, էվվատ Ուլլահ օլմաշ տըր. վէ 33½ աէնէտէն պէրու Բապպ իւէ ևիւրիւիւպ, հիչ փէչիման օլմատըգտան մա՛տա, չօգ պէրէքէթլէրէ նա՛իլ օլմուշ տըր։

Մար՛աշտա գալտըդը եէտի կիւն զարֆընտա պա՛զը տար տա՛իրէտէ խուսուսիլէրտէն մա՛տա 14 տէֆ՛ա 'ումում Թէճէմմիւ'լէրտէ վա՛զ վէրտի։ Ճէմ՛իյէթին քէօրէթինտէն պիր գաչ տէֆ՛ա էրքէքլէր վէ գուրընլար իչիւն խըտմէթլէր այըր իճրա էտիլտի, ևինէ տէ չօգ քիմսէլէր տիշարըտա գալարըլար։ Մր. Ֆրէնսըն եէնի պիր հազիգաթ վա՛զ էթմէտի, անճագ խաչլանմըշ Ցիսուս Քրիստոտա օլան 'աֆվը վէ Սալլահըն մուհապպէթինի տահա սատէ վէ իման իւէ ոէօյէյիպ, Թէվպէսիզլէրի Բապպա տա՛վէթ էյլէտի։ Բապպէն գուլուս Մր. Ֆրէնսըն կիթտի. լաքին Բապպէն իչի պիր ինսանա մէրպութ օլմայըպ՝ ո կիթտիքտէն սօնրա տահա զիյատէ քէպ ի գուվվէթ էյլէտի։ Քիլիսէնին ըէ՛ֆսի Բապպըմզդ Ցիսուս Քրիստոս տա՛իմա պէրապէրիմիզէ օլուպ, քէնտի 'ադա՛իպաթընը արամըզտա իզնար էյլէմէքտէ տիր։ Համտ օլսուն. Բուհ իւլ Գուտս չօգլարը իգնա վէ իլգամ էտէրէք, եէնի 'էօմրէ պաչլաթմըշ տըր։

Հէր ազամ վէ կիրակիտէ պիր գաչ տէֆ՛ա Թէճէմմիւ'լէր օլմագտա, վէ հէր տէֆ՛ատընտա 10–20–30–40 վէ զիյատէ քիմսէլէր այագա գալգըպ, մինպէր էօնիւնէ կէլէրէք, գըօա տաւ՛ալար իւէ կիւնահլարընը տօղրուտան Բապպ վէ Խէլաքեա. բա իգրար էտիպ 'աֆվա նա՛իլ օլմագտա վէ եէնի 'էօմրէ կէչմէքտէ տիրլէր։ Ինսան Թարաֆընտան գուվվէթ ևա զօր իսթի'մալը ևօգ տըր։ Պաւ Ալլահըն իչի տիր։ Իչպաւ ինթիպահ ը բուհանիտէ փէք պէլլի վէ միւԹալա'այա չայան չօգ Թարաֆլար վար տըր։

1. Պաւ փէք վաաի' օլմուշ տըր։ Պաւ չէհրին կէչմիշ 50 աէնէլիք Թարիխինի պիլէնլէրին չէհատէթլէրինէ կէօրէ, տահա պէօյէ օլմամըշ տըր։ Շաւ պէչ հաֆԹա զարֆընտա քէնտի քէնտիլէրինի 'ալէնէն իգրարլարըյլա Քրիստոտա Թէօլիմ էտէրէք, Բապպտա եաչամագ 'ահտընա կիրէնլէրին 'ատէտի ևիւզ տէյիլ, ևիւզլերճէ տիր։ Փրօթէսթան ճէմա'աթընտան օլան փէք չօգ ոօղուգ վէ տիւնեէվի կէնճլէր փէք տիրի օլան եէնի 'էօմրէ պաչլամըշ տըրլար. Բապպէն ինսայէթիյլէ քիլիսէ ա'զալարըմզդ իքի գաթլանմըշ տըր։ Ախէր խրիսթիյան քիլիսէլէրին ճէմա'աթլարընտան տախի փէք չօգ կէնճլէր քէնտիլէրինի Բապպա Թէօլիմ էտէրէք, եէնի տօղուշա մալիք օլմուշ տըրլար։ —վագա՛տ իգրար վէ վա՛տ էտէնլէրտէն գալգլէրինի քիւլլիյէն Քրիստոտա Թէօլիմ էթմէյիպ, անճագ հիսաիյաթ իւէ Թահրիք օլունանլարըն եէնի 'էօմրի եաչայամայաճագլարընտա չիւպհէ ևօգ տըր. գայալդ վէ Թաչլըգ եէրլէրէ տիւչէն Թոխուսմար Թէզ գաւրաւյապիլիքլէր. Ֆագաթ տիկէր Թարաֆտան հազիգի օլանլար չօգ տըրլար։

2. Իհալինին ախալագա էն զիյատէ տիւչկիւն ոընֆընտա բուհ. ույանըգըզդ տահա զիյատէ օլմուշ տըր։ Պիւթիւն 'էօմրէլէրինի տա՛իմա գահվէխանէ վէ մէյխանէլէրտէ գուսմար վէ իչրէթլէր իւէ կէչիրէն վէ ասլա Ալլահ, քիլիսէ վէ 'իպատէթ Թանըմայան փէք չօգ քիմսէլէր, ճիտտի իգրար վէ Թէվպէլէր էտիպ եէնի 'էօմրէ կէչտիլէր։ Խանէլէրինտէ նսւր

իշրագ էյլէտի։ եիւզլերճէ սէֆիլ չօճուգլար զալիմ պէջրի փէտէրլերինի արթըգ խրիսթիյան չէֆգա-թը իլէ տօլու պուլուսյօրլար։ 10–15–20–30 սէնէ-տէն պէրու քիւլլիյէն մէյխանէ էօիրի օլաճլար հէր ագշամ կէօզ եաչլարըյլէ իգրար էտիպ, արթըգ կիւնտէն կիւնէ Բապպ Զիսուսըն խէլաօջնա չէ-հատէթ էթմէքտէ տիրլեր։ Խէլաօքեարըն՝ խէլաս էթմէք վէ կիւնահլար 'աֆվ էթմէքտէ օլան գուս-րէթինէ տիրի չահիտլեր չօզալմըշ տըրլար։ Թէ-ճէմմիւ'լերին էն խօչ թարաֆը խէլաս պուլմուչլա-ըրն տիրի չէհատէթլերի տիր։ Ֆիլվագը' համա օլուռն Սօղօլաս Պօղոս օլմուշ տըրլար. օֆուզ սէնէլիք քէօֆրիւմլեր այագա գալգմըշ տըրլար. էօ-լիւլեր տիրիւմիչ տիրլեր. «Զալը եէրինէ չամ ագա-ճը վէ ըսըրգան եէրինէ մէրօին ագաճը պիթէճէք վէ պու Բապպա նամ իչիւն մահվ օլմազ էպէտի նի-չան իչիւն օլաճագ տըր» իխպարը փէյղամպէրանէ կէօզլերիմիզ էօնիւնտէ իթմամ օլաւնմուչ տըր։ Պու պիրատլերէրիմիզ պիզե փէք գըյմէթլի վէ սէվկիւ-լիւ տիրլեր։ Քրիսթլերտէ անլերի կէօրմէք վէ գուվվէթլի չէհատէթլերինի իչիթմէք ֆիլվագը' հէր էվվատ Ուլլահն սիւրուր ը 'ազիմի օլմուշ տըր։ կէօքտէ մէյէքլեր տախի մէօրուր օլմուշ վէ օլմագ-տա տըրլար։ (Ղուկ. 15. 10.) Լաքին Շեյթան վէ Շեյթանըն ատէմլերի գիյատէխլէ կիւճէնիպ գա-զապլանմագտա տըրլար։ Պիզ իննանըրըզ քի հէր միլլէթտէ, հէր քիւիսէտէ վէ հէր մահալտէ Ալլահըն էվվատլարը պուլունապիլիր։ Լաքին հէր քիմ Ցի-սուս Քրիստոսըն խէլաօջնը Շեյթանա համլ էտէր իսէ, պիզդաթ քէնտիսի Շեյթանտան տըր։ Ա՛հ, ա-ճընարագ զիքր էտէրիզ քի, պէօյլէ 'ազիմ խէլաօջ իսթիհզա էտճէճք իսմէն խրիսթիյանլար տախի պուլաունույօր։ Շեյթանի գալճմտէն չըգան պիր չի'րին տօգուզընճը պէյթինի իսթիխրաճ էտէրիզ։ «Մէյխանէյէ կիտէնլեր մէյտանա կէլտի. Ցիսուսը թէրք էտիպ Շեյթանա տէօնտիւ. կիւնահը թէրք էտիպ իսլահը պուլուր. Թէրկէնիր պու չէյ էնճա-մը նէ՛ օլսը»։

Պէօյլեսի Շեյթան չի'րինէ — վաչա՛ պէյթին-տէտ չալգընըզգ վար, հէմ Շեյթանա տէօնտիւ տէյօր, հէմ կիւնահը թէրք էթտի տէյօր. — ճէ-վապ տէօնտէրմէյի Ալլահըն էվվատլարընա քիւ-չիւքիւք սայարըզ, անճագ տու՛ա էտէրիզ քի, պունը հազան թէվպէ էտիպ, Շեյթանըն գուլըզընս-տան Ալլահա տէօնտիւն. հօգ իսէ պիլսին քի, մէյ-խանէտէն այրըլըզգ թէվպէ էտէրէք Ցիսուստա 'աֆ-վանա՛լ օլանլար ասն կիւնտէ քէնտինէ հաքիմ օլաճագ տըրլար։

3. Պու ինթիպահտա Քէլամ Ուլլահըն մէչդ վէ միւթալա'աօը զիյատէխլէ չօզալտը։ Ալլահըն քէ-լամընըն իսթի'մալը գաթ պէ գաթ արթտը։ Ար-թըգ չօգ քիմսէլերին հանընտա Ք. Մուգ. վար տըր։ Բագը քեաեէլերի վէ թիւթիւն գուլթուլարը գալգմըշ վէ հէրինէ Ալլահըն քէլամը գօնուլմուշ տըր։ Մա՛աշտա քիթապտը տիւքքեանընտա պուս-լուհան Ք. Մուգ.ւէր տէրհալ տիւքքէնիպ, պիր գաչ հաֆթատան պէրու իսթանպօլտան կէլմէքտէ օլան եիւքլէր իլէ Ք. Մուգ.ւէր հաօրէթ իլէ պէքլէնս-մէքտէ տիրլեր։

4. Տու՛ա բուհը գուվվէթլէնտի։ Հիչ տու՛ա էթմէյի պիլմէյէնլեր բուհ իլէ տու՛ա էթմէքտէ տիրլեր։ Թէճէմմիւլեր իւչ տէօրթ սա՛աթ տէվամ էտիպ, եիւզլերճէ քիմսէլեր տու՛ա էթտիքտէն սօնրա վէք կիւճ իլէ խիթամ վէրիլմէքտէ տիր։ Համա օլսան, տու՛ա էթմէք իսթէյէնլերին վէ տու՛անըն գուվվէթինէ իննանանլարըն սայըսը զի-յատէխլէ Թէքէօսիւր էյլէմիչ տիր։

5. Իլահիլեր բուհ իլէ վէ 'աչգ իլէ Թերէննիւմ էտիլմէքտէ տիր։ Կիւնահլար 'աֆվընա մահսուս օլան իլահիլեր գիյատէ գըյմէթլէնմիչ տիրլեր։ Ֆիլ վագը' չու 'էօմրտէ ուզուն պիր միւտտէթ կիւնահա վէ ֆէսատա գուլ օլմուշ քիմսէլերին գումարպազ-լըգ, պէքրիլիք վէ հէր նէվ' ֆըսգ ու ֆիւճուրտան վէ կիւնահըն զալիմ հիւքմիւնտէն ազատ օլարագ Ալլահա տէօնմէլերի, վէ խէլաս իլահիլերինի Թե-րէննիւմ էթմէյէրի հէր էվվատ Ուլլահը մէօրուր էտէր։ Սալթ պու չէհրտէ տէյիլ, անճագ պիւթիւն զէմինտէ ճիւմլէ էվվատ Ուլլահընա հէր պիր կիւ-նահքեարըն խէլասը իչիւն մէօրուր օլաճաղը չիւպ-հէսիզ տիր։ Պու մա'լիւմաթլարը ի'լան էթմէքտէն մագսէտիմիզ իֆթիխար տէյիլ տիր. հաչ'լար օլ-սուն։ Անճագ մագսէտիմիզ հէր Թարաֆտա Ալլա-հըն էվվատլարը մէօրուր օլուպ, չօգլարըն Թէվպէ-սի իչիւն Բապպը Թէմճիտ վէ Թա'զիզ էյլէմէյէրի տիր։ Վէ 'այնի վագիտտա մագսէտ վէ արզուսմըզ չօս տըր քի, պու չէհրտէ վէ հէր պիր մահալտէ պիր չօգ Թէվպէսիզլերին Թէվպէ էյլէյիպ, պէքրի-լիք վէ ֆըսգ ու ֆիւճուր 'էօմրիւնտէն, հայաթ ը էպէտիյէյէ կէչմէյէրի իչիւն տու՛ա էյլէսինլէր։

«Հաօտտա աղարմըշ տըր»։ Շու հագիգաթ տա-խի ճիւմլէյէ մա'լիւմ օլմալը տըր քի, հէր զէման Փրօթէսթան քիլիսէյէրինտէ վա'զ օլունտըղը կի-պի, 'այէլհուսուս պու պէչ հաֆթա զարֆընտա տախի մինպէրլերտէն սալթ Ցիսուս Քրիստոս՝ Ա-նըն խաչընտա օլան խէլաս վէ 'աֆվ վէ կիւնահ-տան Թէվպէ մատտէյերի վա'զ օլունըպ, տիկէր քիլիսէ վէ մէզհէպլեր 'այէյհինտէ հիչ պիր 'իպարէ իսթի'մալ էտիլմէտիքտէն մա'տա, կէրէք մինպէր-

տէն վէ կէրէք չախսի միւսահէպէթլէր որքասընա իխթիար էտիլմիշ իտի քի, հէր ույանմըշ քիմսէ քէնտի քիլիսէօհնէ տէվամ էտիպ օրատա եաշասըն։ Թէք պիր ատէմի պիլէ Փրօ· էթմէք Թէսավվուր վէ ճէհտինտէ պուլունմատըգ։ Նայէտ արասըրա պա՛զը չօճուգլար քիւչիւք 'իպարէլէր իսթի՛մալ էյլէտիլէր իսէ, օ տախի փէք ազ իսթիսնա օլմալը տըր։ Ինճիլի քիլիսէլէր վէ պիր գավմ հալինտէ անճագ կիւնահտան խէյսա հագգընտա գօնուշուլըպ, մէզհէպ միւսահէսէօհնէ կիրիշիլմէտի· վէ ֆիքրիմիզ տախի եօգ իտի։ Պիզ տիւշիւնիւյօր իտիք քի, արթըգ ճէհալէթ վէ մէզհէպի Թէ'սսիւպ սարը, Ֆ. Մաւդ·է հագարէթ էթմէք վէ անը եագմագ վէ իֆթիրալար|վագթը կէչմիշ տիր, Լաքին եազը՛գ· հալա օլ ճէհալէթ պագը իմիշ· հազիգաթը գարալամագ վէ ինսան իճատլարը վէ րիվայէթլէրի աղլամ տաւրուչօր իմիշ։ Ասլա արզաւմըզ տէյիլ իտի իսէ տէ, Քէլամ Ուլլահա վէ Ինճիլի քիլիսէլէրէ գարշը սէօյլէնէն վէ եազըլան պիր Թագըմ եանլըշ իֆհատէլէրէ ճէվապ տէօնտէրմէյէ մէճպուր օլմուշ ըզ։ Երնէ տէ հիչ պիր ֆէրտին չախսի իՙթիպարընա տօգուննմայարագ, հազիգաթը մէյտանա զօյմագ իսթէրիզ։ Մէ՛մալ էտէրիզ քի հէր պիր ֆէրտ սատէ բուհ վէ իլիչիքսիզ զամիր իլէ միւթալա՛ա վէ հիւքմ էտէր։

ՄԷՃԷԼԼԷՆԻՆ ՊԷՑ՝ ԳԸՍՄԸ
(Լուսն Ը. Թամըլբէան էֆ., Գօնէա)

1.

Ֆըգհըն մու՛ամէլաթ գըսմընտան օլան պէյ՝ պէյնէննաս էն զիյատէ ճարի վէ հէր սընաֆ էհալիյէ չիւմուլը օլան պիր մու՛ամէլէ տիր· չու հալատէ ատէմլէր հէր սա՛աթ իչինտէ պուլունտըգլարը պէյ՝ մու՛ամէլէյինէ տա՛իր ահքեամը գանունիյէնին նէտէն 'իպարէթ օլտըղընը նէ գատար էյի պիլսէյլէր օ նիսպէթտէ միւաթէֆիտ օլուրլար։

Պէյ՝ մալը մալա տէյիչմէք տիր։ Պէյ՝, իճապ վէ Գապուլ տէնիլէն մու՛ամէլէ իլէ 'ադտ էտիլիր վէ Թէմամ օլուր։ Իճապ պիր չէյին միւլքիյէթինի տիկէր պիր քիմսէյէ Թանվիլ էթմէք իչիւն իլք տէֆ՛ա սէօյլէնէն սէօզ տիր· «Շու չէյի ատնա չու գատար ղուրուչա սաֆտըմ» կիպի· Գապուլ «Շու չէյի չու գատար ղուրուչա ալտըմ» կիպի, սէօյլէնիլէն սէօզ տիր։ Իճապ վէ գապուլտան մագսատ Թարաֆէյնին րըզասընըն հուսուսուլը տըր, իճապ վէ գապուլ իչիւն հէր հալտէ «Ալտըմ», «Վէրտիմ» տէյիւ եիւզ եիւզէ սէօյլէնմէք չարթ տէյիլ տիր· պունա տէլալէթ էտէն մագսատլէ տախի պէյ՝ ագտ օլունա պիլիր· մէսէլա, պիր քիմսէ էքմէքճիյէ 10 փարա վէրիպ տէ, օ տա մուգապիլինտէ էքմէք վէրսէ, Թարաֆէյն հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէտիքլերի հալտէ պիլէ պէյ՝ Թէ'սթի Թարիգիյլէ միւն'ագըտ օլուր։ Քէզա պիր տիւսիգին իչարէթի մա'րուֆէթիյլէ տախի պէյ՝ ճա՛իզ օլուր· չիւնքի տիւսիգին րըզայա տէլալէթ էտէն իչարէթի մագպուլ տըր։ Գա՛զը մու՛ամէլաթտա սատէճ նճագ քիֆայէթ էտէր, գապուլա հաճէթ գալմագ· մէսէլա Եզըպտ, պիրիսի, «Պէն ֆիլանտա օլան չու գատար ալաճաղըմտան վազ կէչտիմ» տէսէ քեաֆի տիր· պա՛զէն, հէր իքիսի տէ, եա՛նի իճապ վէ գապուլ պուլունտուղը հալտէ պիլէ 'ագտ Թէմամ օլմագ· մէսէլա, հէպեուե, պիրի «Պէն չու չէյի սանա հիպէ էթտիմ» տէսէ սէն տէ «Գապուլ էթտիմ» տէսէն պիլէ քեաֆի տէյիլ տիր· հիպէ օլունան չէյի ալմատըգտա, հիպէ էտէնին տէօնմէյէ հագդը վար տըր· չիւնքի Թէպէրրիւ' գապուլէ Թէմամ օլուր։

Շիմտի պէյ'ին ագտմընա կէչէլիմ։

1· Պէյ՝ է դա՛ն'էչչ· Գու 'իճապ վէ գապուլըն մէչրու'իյէթ տա՛իրէսինտէ եէքտիկէրիյլէ օլան իրթիպաթընտան մէյտանա կէլէն պէյ՝ տիր, մէսէլա պիր քիմսէ քէնտի մալինի զըյմէթ ի հագիգիյէթիյլէ ախսէրէ, քէնտիսինին վէ տիկէրինին րըզասըյլէ սաՖտա պէյ՝ ի միւն'ագըտ օլուր· Թարաֆէյն արթըգ րիւճու' էտէմէզ։

2· Պէյ՝ է ջայէ դա՛ն'էչչ· 'Ագտ էտիլմէմիշ օլան պէյ՝ տէմէք տիր։ Պէյ՝ տա՛իմա մագը արզասըյլա օլուր, մու՛ազարի՛, իսթիդպալ վէ եա էմր սըղալարըյլէ օլամագ· մէսէլա պիրիսի «Շու մալիմի՛ չու գատար ղուրուչա ալ» տէյիւ տիկէրինէ էմր էտիպ տէ օ տա «Ալտըմ» տէսէ, պէյ՝ զայրի միւն'ագըտ օլուր, վէ լաքին օ «Ալտըմ» տէտիքտէն սօնրա, պայի տախի «Սաֆտըմ» տէսէ պէյ՝ միւն'ագըտ օլուր։ Քէզա պիրի տիկէրինէ «Շու մալիմի չու գատար ղուրուչա սանա սաֆտաղըմ», եա «Սաֆտարըմ» տէյիպ տէ միւշթէրի տախի «Ալճաղըմ», եա «Ալըրըմ» տէսէ պէյ՝ օլմագ· Թարաֆէյն րիւճու' էտէ պիլիր· զիրա «Ալճաղըմ» «Ալըրըմ» կիպի միւաֆագպլէլէ տէյլէրէ էտէն սէօզլէր իճապ վէ գապուլա տէլալէթ էթմէզլէր։ Անճագ քի մու՛ազարի՛ սըղասը լիսան ը 'Օսմանիտէ պիրի հալ վէ տիկէրի էՙՂիյէպօլ օլարագ իքի մա'նատա իսթի՛մալ օլունտուղընտան, չայէտ հալ մանսաբնտա իսէ պէյ՝ միւն'ագըտ օլուր։

3· Պէյ՝ է սահ՛հ· Գու՝ սալէն վէ վաֆքէն մէչրու՛ օլան պէյ՝ տիր։ Պէյ՝ 'ագտ էթմէքճէ կէրէք սան սաֆտան կէրէք սաֆըլան մալ վէ կէրէք փի՛սաֆ գանունըն Թա'նին էթտիյի չէրա՛իթէ Թապի՛ օլմագ լազըմ տըր· մէսէլա, սլան սաֆտան 'ագիլ վէ պալիղ օլմալը տըրլար։

Հէլէ ուժաւը ը թիճարէթտէ, երբմի եաչընտա օլմայանլար մէղէք ի թիճարէթէ կիրէմէղէր։ Օն ոէքիզ եաչընտա օլանլարըն ոիլք ի թիճարէթէ տախիլ օլապիլմէլէրի վէլի եա վաոիլէրի թարաֆընտան թէքէֆֆիւլ վէ թիճարէթխանէ ճանիպինտէն իրաէ ի բուխաաթ օլուննմագ իգթիզա էտէր։ Կէրէք մէնգուլ վէ կէրէք զայր ի մէնգուլ պիր չէյ ահթլտըգտա ոէմէն վէ եա ահթլան մալ գապղ օլուննմազտան եալընըզ ալան ահթանընն 'իճապ վէ գապուլ էթմէլէրի, եա'նի խայրլաշմալարը աալէն քեաֆի իոէ տէ, ոէմէնի վէրիպ մալը ալմաղա միւշթէրի վէ մալը վէրիպ ոէմէնի ալմաղա տա պայի' աճէլէ էթմէլի միրլէր։ Զիրա մալ, գապղ օլուննմազտան էվվէլ պայի'ին եէտինէ թէլէֆ օլաա միւշթէրիյէ զարար կէլմէզ, հաթթա թէլէֆ գազաէն օլաա պիլէ զարարը թէմամիյլէ պայի' չէքէճէք, լաքին գապղ օլուննըգտան ասնրա թէլէֆ օլաա զարար միւշթէրիյէ 'ա՞իտ տիր։ Ջէզա միւշթէրի ահթուն ալտըղը պիր չէյի գապղ էտիպ տէ փարայը վէրմէզտէն էվվէլ միւֆլիս օլարագ վէֆաթ էթաէ, պայի' նէ ալաճաղընը թէմամէն ալա պիլիր, վէ նէ տէ էվի իոթիրտաա էտէ պիլիր, անճագ զուրէմայա տախիլ օլաճագ, հիսաէօինէ բազը օլաուն։ Լաքին միւշթէրի մալը գապղ էթաէ վէ ոէմէնի թէ՞տիլէ էթմէտէն միւֆլիսէն վէֆաթ էթաէ պայի' ոէմէնի միւշթէրինն թէրէքէօինտէն թէմամէն ալմտաըգճա մալը թէալիմ էթմէզ։ Պայի' ոէմէնի գապղ էթաէ տէ մալը թէալիմ էթմէզտէն միւֆլիսէն վէֆաթ էթաէ, միւշթէրի մալը պայի'ին թէրէքէօինտէն ալըր, զուրէմայա տախիլ օլմազ, չիւնքի մալ, պայի'ին եէտինտէ էմանէթ հիւքմինտէ իտի։ չուն հալտէ գապղ վէ թէալիմ հէր ճիհէթլէ ֆա՞իտէլի օլուր։ 'Ալէլ խուսուա 'ագար պէյ' ու իչթիրաընտա եագընն վագթա գատար մէր'ի թուէթուլապիլէն մապէյն ոէնէտիյլէ ալըմ' սաթըմ օլամայաճաղընա տա՞իր չէրէֆ միւթէալլըգ պուլուրըլան իրատէ ի ոէնիյէ մանթուգ ը միւնիֆինճէ ֆէրաղ ը բէսմի իլէ միւպայէ'աթ օլմատըգճա հիչ պիր խանէ եա տիւքքան վէ ա՞իրէ սաթուն ալմաղա զալգըչմամալը։

Սաթուն ալընան չէյ մէվճուտա օլմալը, մէսէլա պիր ինէյին զարընընտաքի եավրու մէվճուտա սայլուժատըղը իչիւն սաթըլմազ։ Թարաֆէյնին բըզսաըլյա 'ագտ օլուննա պիլէ պէյ' ահհի օլմազ։ Մալ միւշթէրինն մա'լիւմի օլմալը, մէսէլա չոս գատար քիւէ գըզըլ պուղտայ տէյիւ ա՞իրլէրինտէն թէմեիզ էաիլմէլի, քէզա սաթըլան խանէ իսէ, վէ միւշթէրի ə էվի զաթէն պիլմէզ իսէ, հէր պիր օտաաընը այըբ այըբ կէղիպ կէօրմէտիքճէ պէյ' սահհի օլմազ, պուս ուսաւլ էաքիտէ պիր խանէյինն եալընըզ պիր օտաաընը կէօրմէքտէն 'իպարէթ իտի իսէ տէ, չիմտի էվվէրին օտալարը էքսէրիյէթլէ պիր պիչիմտէ եափըլմատըղընտան, քեաֆֆէտինի կէօրմէք չարթ տըր։ քէզա սաթըլան չէյ, պայի'ին մալը օլմալը, վէ եախօտ անը սաթմաղա մէզ՞ունիյէթի օլմալը։ Երնէ օլ չէյին թէալիմի միւմքին օլմալը։ մէսէլա հավատա ուչան գուշը, ֆիրարտա օլան հայվանը, ոուտաքի պալըղը սաթմագ սահհի տէյիլ տիր։ Սէմէն հագգընտա, հիյն ի պէյ'տէ մալըն պահաոը զիքր օլուննմազտա պէյ' ֆաոիտ օլուր։ վագը'ա պէյ' իճապ վէ գապուլ իլէ միւն'ազտ օլուր իսէ տէ, գաչ զուրուչա սաթըլտըղընա տա՞իր պիր ալօզ պուլուննմազտա պէյ' ֆաոիտ սլուր։ լաքին պիրիոի տա՞իմա ախզու'իթա էթախյի վէ եախօտ թանըտըղը պիր տիւքքանընճրան հիչ պիր ֆիյ՞աթ ասրմագոզղ պիր չէյ ալտա վէ պուս սուրէթլէ տէֆթէէրինէ ֆի'աթը գայտ էտիլտ պիլ ախէրէ տէֆթէէրէ եազըլան մըզտարա ի'թիրազ էտէպիլիր իսէ տէ, Սէմէն զիքր օլուննմատը տէյէրէք պէյի' ֆէօխ էտէմէզ։ զիրա պուս եօլտա պիր ախզու'իթտա միւշթէրինն հէր քէտէ սաթըլան ֆիյ՞աթլէ ալմայա բըզա կէօաթէրմիչ օլտըղը զըմնէն անլաշըլըր։

ՄԱՆԱՏԱՐ ՍԱՑԸ–ԵԷՏԻ

(Կաբոպէտ էֆ. Դ. Գոճաեան, Թուլա)

2.

Եէտի 'ատէտի Եուննանիսթանտա, Աֆիա վէ Մըսըրտա օլտըղընտան ազ թէքբիմ օլուննմատը։ Եուննանիսթանըն եէոէ հիւքմատը, Մըսըրըն եէոէ ոընճ (ֆոճի)լարը վար իտի։ Պիւթադորաս «եէտի»յէ բէմզ ի զիյա նազարբյլա պադատը։ Թ. Մ. էվ. Յնճր 'ատրտա եաչայան պիր Պիւթադորեան, Ֆիլօլաաա, քէնտի մաճ'ալլիմինէ իմթիսալէն, եէոէ 'ապէտի բուհանի զիյա վէ զէքեա 'ալամէթի տիր տէյիւ իտի'ա էյլէտի։

'Ուլուժը բիյազիյէտէ «եէտի»նին կէօրտիւյիւ իչ երնէ 'ահա՞իպ տիր։ Նըսաի ը գուբրուն մուհիթի տա՞իրէյէ օլան 'ալադատը՝ պիր հիատպտս «եէտի» եա'նի 3½ իլէ իզահ օլուննաւր իտիյինի իլք էրպապը բիյազիյաթ քէչճ էթմիչ իտիլէր։

Տր. Ֆէյրըոըն տէտիյի կիպի, 3½, եա'նի 7 եարըմլար, փէղղամպէրլիքլէրտէ թարիխին թէքէրլէքլէրի մագամընտա տըր։ Դանիէլ՝ զէման վէ զէմանլար (իքի զէմանլար) վէ նըսաֆ ը զէման իչիւն ոէօյլէյօր, (պապ 7. 25. 12. 7)։ Դանիէլ քիթապընըն խաթիմէտի երնէ 3½ ոէնէ նազարիյէոիյէ խրթամփէզիր օլաւյօր։ «Զէպլիհէնին գալտըրըլըպ, խարապ էտէն մէքրուհաթըն գօնուլմաոը վագթընա

տան ի՛Թիպարէն պին իքի եիւզ տօգաան կիւն օ-լաճագ» քի, տայքի 3½ սէնէ տէմէք տիր։ Վահի ի Եուհաննաատա (11. 2տէ) «42 այ» դիքը օլունը-յօր քի, իւչ պուչուգ սէնէ տէմէք տիր։ Քէզա-լիք 13. Յտէ։ Նէհուտիլէր տախի Բաբելոնլըլար վէ Ֆարիսիլէրին ուտուլը իւզրէ, «Աէտիո»ին մա-գատ-տա վէ մա՛նատար օլտըղընը Թատիզ էթմիչ իտի-լէր։ Երուսաղէմ հէյքէլինէ քի եէտ գօլու չէմտան մա՛լիւմ տիր. պիւա չիւպէ անըն եէտ գիյալարը Նահվէնին եէտ իլահի մալեապիրլէրինի, վէ 'այնի վագԹտա եէտ էճռամը ռէմավիյէլի տախի իմա է-տէրլէր իտի։

Ք. Մուգատէ տախի «Աէտի» պէօյիւք էհէմմի-յէԹի հա՞իզ տիր. չէօյլէ քի, Թէքվինէ «Աէտի» իլէ պալայըպ, Վահինէ «Աէտի»լէր իլէ խրԹամ պուլույօր։ ՍալԹ կէօղէ չարփանլարը գիքը էտէ-լիմ։ Ալլահ եէտինճի կիւնտէ իյինի Թա՛Թիլ էտիպ, ՇաբաԹ օլմագ իւզրէ, անը Թագտիս էԹտի (Թէք. 2. 2, 3)։ Կայէնի հէր քիմ գաԹլ էտէրօէ, անտէն եէտ գաԹ ինԹիգամ ալընաճագ տըր (Թէք. 4. 15)։ Ալլահ Նոյա էմր էԹտի քի ճիւմլէ Թահիր հայվան-լարտան էրքէք վէ տիլի օլարագ Նէտէյէր ալըն (Թէք. 7. 2–4)։ Յակոր 7 սէնէ Լիա իյիւն վէ 7 սէնէ տախի Ռաքէլ իյիւն խըզմէԹ էԹտի։ Յակոր Նսաւըն հուզուրընտա 7 տէՓ'ա գափանտը (Թէք. 33. 3)։ Փարաւոն րիւ'սէրնտա ըրմագտան չէգան 7 սէտիզ վէ 7 զայֆուն ինէք կէօրտիւ (Թէք. 41. 2, 3)։ Յովսէփ փէտէրի իյիւն 7 կիւն եաս ԹուԹ-տու (Թէք. 50. 10)։ Իսրայէլ օղուլլարընտա 7 կիւն ֆէԹիր էԹմէք էմր օլունտու (Հուր. 21. 2)։ Հէյ-քէլ խըտմէԹինտէ քահանին փարմաղընը զէպիհէնին գանընա պաԹըրըպ, Բապպէն վէ մագտահին հու-զուրընտա անը 7 տէՓ'ա սէրփէհէք տիր (Լէվ. 4. 6)։ Բապ՝ գավմըն իՓա'աԹօզլըզլարը իյիւն Թէ՞տիպ էտէճէք, տինլէմէտիքլերի հալտէ, կիւ-նահլարը իյիւն 7 գաԹ տահա Թէ՞տիպ էտէճէք (Լէվ. 26. 18։) Բաղատտ Բագտա՝ «Պանա պուրա-տա 7 մէզպահ պինա էյլէ, վէ պանա պուրատա 7 տանա վէ եէտ գօչ հազըրլա, տէտի (Ա՛տ. 23. 1). ԹապուԹ իւլ 'ահտըն էօնիւնճէ 7 նէֆէր քահանին 7 Յօրել պօրաւլարըյլէ Շնճի կիւնտէ չէհրին էՓ-րաֆընտա 7 քէրրէ տօլաչմալարըյլէ Երիքօվ տուբ-լարը տիւչտիւլէր (Յեռ. 6. 4)։ Նաման Իրտանտա եէտ քէրրէ եըյգանմագլէ ճիւզամընտան խէլաս պալտու։ Յօրըն տօսԹլարը անընլէ 7 կիւն վէ 7 կէճէ ֆիղան էԹտիլէր (Յօր 2. 13)։ Սահիպ ի Մէզմաւր կիւնտէ 7 տէՓ'ա Ալլահա համա էտէր իտի (Մէզ. 119, 164)։ Պէօյիւք քէֆարէԹ կիւնիւ Շնճի այա Թէտատիւֆ էԹտի (Լէվ. 16. 29, 30)։ Գուբպան իյիւն եէտ չէյ մաՓլուպ օլունուր, էօ-քիւզ, գօյուն, քէչի, գուտրու, պալաղտայ, եաղ վէ չէրապ։ Պէօյիւք պայրամ 7 կիւն սիւրէր իտի։ Յօրել եըլը 7 տէՓ'ա 7ատէն սօնրա կէլէն կիւնտէ օլտու (Լէվ. 25. 8–11)։ Եէտ չէմմալար, Վահի-տէքի 7 քիլիսէլէր վէ 7 մէլէքլէր չաեան ը տիգգաԹ ատըլար։

Էրմէնիլէր ապաընտա տախի 7 մա՛նատար (խորհրդաւոր) 'ատտ օլունմըշ տըր։ Քիլիսէնին 7 խորհուրդլարը վար տըր։ 1. Մկրտութիւն, 2. Դրօշմ, 3. Ապաչխարութիւն, 4. Հաղորդութիւն, 5. Պահակ, 6. Ձեռնադրութիւն, 7. Օծումն հիւան-դաց։ ՎաֆԹիզ էտիճի Յովհաննէս 7 իսմ իլէ եաս օլունուր, 1. Յովհաննէս, 2. Մկրտիչ, 3. Կապա-պետ, 4. Աւետիս, 5. Մարգարէ, 6. Առաքեալ, 7. Մարտիրոս։

Գուբպանը վիւսԹա խրիսԹիյանլարը տախի 7ի Թէքրիմ էԹմէք պապընտա վազիֆէտէ գուտուր էԹմէտիլէր։ Բուհրն միւԹէնէվվի՛ մէվհիպէլէրինի իրա՞է էտէն նէվանէվ չէքլէր Թէրօիմ էԹտիլէր քի, պունլար մէրամ ու մագֆէտէ ֆարգը խտի-լէր իօէ տէ, տայրճա Պուտտավիլէրին 7 չէրի՛աԹ Թաշլարընը օգչար խտիլէր։ Շիմտի ԻննկիլԹէրրա միւզէխանէէինտէ պուլունուտպ, 12նճի 'ատրա մէն-տուպ օլան պիր էլ եաղըլը Իննճիլտէ Բուհրն 7 մէվհիպէլէրի նիտա պայը քիսվէՓինտէ րէտմ օլուն-մըշ, վէ հիքմէԹ բուհու Թա Թէվիէտէ գօնուլմուշ օլարագ, իւզերինտէ պիր էքլիլ վար տըր։ Իման, իւմիտ վէ մուհապպէԹ տախի անլէրին օրՓատրն-տա օլուպ, մուհապպէԹ էն պէօյիւք, հէմ տէ պայընտա պիր իքլիլ իլէ րէտմ օլունմըշ տըր։ Թէքրար պայդա պիր էլ եաղըրը Բուհրն մէվհի-պէլէրինի 7 կէօյերճին չէքլինէտ նադչ էԹմիչ տիր։

ԳաՓօլիքլէր պու կիւնէ գատար Մարիամըն 7-էլէմլերի հագգընտա վա'զ էտէրլէր. 'ազիզլերին րիվայէԹինտէ Եփեսոսըն 7 նա՞իմուններ (ասյօյան-լար) հիքեայէտի ճալիպ ի տիգգաԹ տըր։

ՅՕՆ

Ի՛ԼԱՆԼԱՐ

Պիզիմ քիԹապլարըմըզտան աՓիտէքլիլէր չիմ-տի Պայպլ-Հաուզտա ատԹըլմագտա տըրլար.

Նօմ.		Ֆիյ.	
662	Էրմէնիճէ Իլահի Քիթապը	5	ղրչ.
748	Բանալի ԸնԹերցանութեան	1½	»
833	Զօճուզլարըն Իլք Քիթապը	1½	»

ՊԱՂՉԵԼԷՐԵ ՄԱԽՍՈՒՍ ՉԻՉԷՔԼԻԷՐ

Պու այա մախսուս 6 փաքէԹ եաղ չիչէքլերի Թօխտումը, եախօտ եըլտըզ չիչէյի (ռոլէօ), գուզզուն (կլախօլ), գասիմ չիչէյի (էէնէռՆիմ), պէկօնեա, եախօտ գամըշ չիչէյինին պիր փաքէԹ քէօքիւ 6 ղրչ.ուզդ փօսԹա փուլընա պէտէլ խաՓէնիլէն եէրէ կէօնտէրիլիր։ ՄէքԹուպլարըն իւզերինէ

Etablissement Horticule, Therapia

տէյիւ եաղըլմալը տըր։ 3—13

ՇՈՒՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

1906, 15/28 Ապրիլ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—

Տէլեա՛ֆէն. Թարաֆ ը էչրէֆ ի հազրէթ ի Շէհրիյարիէն Ամերիգա րէ՞իս ի հիւքիւմէթի հազրէթլէրինէ չէրէֆքէչիտէ պուլյուրըլան Թէլէկրաֆնամէ ի հիւմայեունտա Սան Ֆրանսիսգօ հարէքէթ ի արզընտան տօլայը պէյանը Թա՛զիյէթ պուլյուրըլմըշ, վէ րէ՞իս ի միւչարիէյհ հազրէթլերի ճէվապէն 'արզ ը Թէլէքքիւրաֆ էյլէմիշ տիր։ —Ալմանիա սէֆիրի Պարօն Մարշալ Ֆօն Պիպէրշթայն հազրէթլերի փազար էրթէսի կիւնիւ ասպահլայըն պէրա ի Թէնէզզիւհ Գօնեա վէ Էրէյլիյէ միւթէվէճճի. հէն չէհրիմիզտէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։ —Գաաը քէօյտէ օմնիպուս արապասը իչլէտիլմէսի իմթիյազընա 'ա՞իտ էվրագըն պիր ան էվվէլ Թէզգիզիյլէ մէրճի'ինէ իրսալը էմր պուլյուրըլմըշ սըր։ — Շիրքէթ ի Խայրիյէ իտարէսի՝ 53, 54 նօմէրօլու վափօրլարը ահօթէմինտէ 4 վափօր տահա սըփարըշ էտէճէք տիր։ Իչպու եէնի սըփարըշ օլունան վափօրլար իլէ պէրապէր, չիրքէթին վափօրլարընըն սայըսը 60ա պալիշ օլաճագ սըր։

Վէլյամ ը Շահանէ. Գաաթէմաունի վալիլիյի Տիյարպէքիր վալիսի Նազըմ փաշա հազրէթլերինէ Թէվճիհ պուլյուրըլմըշ սըր։ — Պիր հաֆթա տէվամ էտէն Ճիհորի էրիկէնէ փանայիրի խիթամա էրմիշ, վէ մէզքիւր փանայիրտէ 10 պին լիրա ախզ ու ի'թա վէուգու' պուլմուշ սըր։ —Ախիրէն էտիրնէ, Կիւմիւշխինէ վէ էյրի տէրէտտէ պիրէր տէֆ'ա հարէքէթ ի արզ վէուգու' պուլմուշ սըր։ — Սիւրիա վալիսի Շիւքրի փաշա հազրէթլերիյլէ պէչինճի օրտօս ի հիւմայուն գօմանտանը Մուսթաֆա Նուրի փաշա հազրէթլերինին 'իւհտէլերինէ Համիտիյէ–Հիճազ տէմիր եօլու գօմիսիօնը ա'զալըզընըն Թէվճիհի ֆէրման պուլյուրըլմըշ սըր։ — Գօնեա վալիսի Ցա՞իդ պէյ էֆ. հազրէթլերինին պիտայէթի մէ՞մուրիյէթլերինտէն պէրու տահիլ ի վիլայէթտէ 154 քիլօմէթրօ չօսէ, 148 քէօփրիւ ինչա էտիլմիշ, վէ 28 քիլօմէթրօ չօսէ իլէ 22 քէօփրիւ տէրտէօթ ի ինչա պուլունմըշ սըր։ — Համիտիյէ Հիճազ տէմիր եօլու խաթթը Հայֆա չիւ'պէօի լիմանընտա Թէ՞ահա գըլընան ուֆագ թաչլը րըխթըմ քէօպ իչ՞միւքէմմէլիյէթ էյլէմիշ օլաճպ, հէր տիւրլիւ լէվազիմ մէզքիւր րըխթըմտան տէվզ էտիլմէքտէ պուլունմադտա սըր։ — Համիտիյէ Հիճազ տէմիր եօլու խաթթը իչիւն ի'անէ ճէմ' էթմէքէ իհզրէ, Թրապզօն վիլայէթինտէ Թէչէքքիւլ էթմիշ պուլունան գօմիսիօնճա 300 լիրայա եագըն ի'անէ ճէմ' էտիլմիշ տիր։ — Տիյարպէքիրտէ ճէմ'իյէ Թէչէպպիւս օլունան ի'անաթըն իլէ հաըլաթը օլան 75 պին ղուրուչ Համիտիյէ Հիճազ չմէնտըֆէրի գօմիսիօնընա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Տիյարպէքիրտէ Թօփլանան ի'անաթըն մըղտարըընըն 3–4 պին լիրայա եէքիչէճէյինէ իւմիտ էտիլմէքտէ տիր։ — Սէլանիքտէ միւ՞էսէսա ժանտարմա մէքթէպլինին 400տէն զիյատէ Թալէպէօի քէնտիլէրին ասն իմթիհանլարընը վէրմիչէէր տիր։ — Պիթլիս վիլայէթինին պիր մազպաթասը իւզէրինէ Պապ ը 'Ալիսէն վիլայէթի մէզքիւրէնին Թապի'է սէրվէթ մէնսպ'ալարընա տա՞իր Թէտգիգաթ իճրասը զընմընտա օրայա էրպապ ը ֆիւնունտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն իրսալը տա՞իրէ ի 'ա՞իտսինէ իչ'ար օլունմըշ սըր։ —Մէմալիք ի չահանէտէ գօյունլարընն ճինօինի իսլահ էթմէք մագսէտիյլէ, Ֆրանսատան «Մէրինօս» գօյունլարը ճէլպ օլունաճագ սըր։ — Տէրիսա'ատէթ իլէ հէմճիվար գարիչէլէրին միւնասիպ եէրլէրինտէ տալխանէլէր Թէ՞սիսի չէհիր էմանէթինճէ Թէզէքքիւր օլունմագտա սըր։ — Մալիյէ նազարէթինին Թամիմէն իչ'արընա կէօրէ, չէհատէթնամէլի տա'վա վէքիլլէրի Թէմէթթիւ' վէրկիսինտէն մա՛աֆ չէհատէթնամէլերի օլմայանլար իսէ մէզքիւր վէրկինին Թէ՞տիյէսինէ մէճպուր Թաւթուլաճագլար սըր։

Մէ-Ըննէվվի'է. Աթինատա Ինկիլիթերրա գրալը հազրէթլերինին չէրէֆինէ քէչիտէ օլունան զիյաֆէթտէ գըտէմ հասէպիյլէ, Սալիճանաթ ը սէնիյէ սէֆիրի պէյ էֆ. հազրէթլերի պիրինճի մէվգը'ի իչղալ էթմիշ։ Գրալ հազրէթլերի սէֆիր ի միւշարիւհյ իլէ տէֆ'ա'թլէ միւլագաթ էթտիյի կիպի, զիյաֆէթտէն ասնրա տահի այրըճա միւքալէմէ էյլէմիշ տիր։ — Եաթագլը վակօնլար չիրքէթինին պու սէնէքի իւչ այլըգ հաըլաթը՝ կէչէն սէնէքինտէն 446,906 ֆր. ֆազլա սըր։ —Շէհր ի հալըն 7նճի կիւնիւնտէ Մըսըրտա վէպատան 2 միւտաթ վէ 5 վէֆաթ վէուգու' պուլմուշ սըր։ 8ինճի կիւնիւ Տագնատէ 2 միւտաթ, 1 վէֆաթ, Սամալօֆտա 1 միւտաթ, վէ Մէլգօպինտէ, Տագնէտէ 8 միւտաթ, 5 վէֆաթ, Սամալօֆտա 3 միւտաթ իւչ վէֆաթ, 10ընճը կիւնիւ Մըսըրտա վէպատան 22 միւտաթ, 16 վէֆաթ վէուգու' պուլմուշ սըր։ — Թէլսիզ Թէլէկրաֆ մուխապէրէ ուտասըընը Թահսիլ իչիւն փօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նազարէթի մէ՞մուա-

րիչնինտէն Սապրի վէ Բա'նա պէյլերին Ալմանիա-յա ի'զամլարը գարարկիր օլմուշ տըր։ — Եուս նանիթթանտա իճրա օլունմագտա պուլունան Օ-լիմփիատ օյունլարընտա Տէրիսա'ատէթտէ միւթէ-ղէգքիլ Սիլօկ Հիւրմիւս մուպարըզլարը (օյունճը) իհրազը զալէպէ էյլէմիյէր տիր։ — Հալգալը զը-բա'աթ մէգթէպի չիֆթլիյինտէ Ամէրիգա ասմա ֆիտանլըզըյլէ նիւմունէ պաղը իհտաս վէ թէ'ալիս էտիլմէգլէ, կէլէճէգ ալէնէտէն ի'թիպարէն, չըպուդ թէվգի'աթընա պայլանըլաճագ տըր։

Փը. ճէմ'ալը. Ա-եպաբէրին 11ինճի նամէրօսըն-տաքի պէնտ ի մախսուստա գիքրի ալգագաթ էթ-միչ օլան Ստրիթթիյան ճէհտ չէրքէթիինին միւ'էա-ալիի Ամէրիգալը Տօգ. Ֆ. է. Գլարգ պու հաֆ-թանըն փէնչէնպիհ կիւնիւ չէհրիմիզէ միւվաֆէ-լէթ էթմիչ օլուպ, Եարըն (կիրակի կիւնիւ) էօյ-լէտէն սօնրա սա'աթ ալաթուրգա սա'աթ 8½տա Պայպլ Հաուս ի'իպատէթխանէօինտէ պիր վա'զ վէրէճէգ տիր։ Միւմաիլէյհ ինկիլիզճէ ալօյ-լէյլճէգ վէ ալօզլերի Թիւրքճէյէ թէրճէմէ էտիլէ-ճէգ տիր։

Հայ Լաս. ճէմ'ալը. Տ. Բարթուղիմէոս Արքեպս. Զամչեան կէչէն ձիւմ'ա կիւնիւ վէֆաթ էթմիչ օլուպ, ճէնազէ ալայը ձիւմ'ա էրթէսի Գէյօղլուընտա Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսինտէ իճրա օլունմուշ տըր։ Միւմաիլէյհ 1838ճէ Տէրիսա'ատէթտէ տօղ-մուշ օլուպ, էվվէլա պիր մու'ալլիմ մագամընտա չա-լըշմըշ, 1861ճէ Թահսիս օլունմըշ. 1866տա Գը-րուսատա Առաջնորդ ինթիխապ օլունուպ, 27 սէ-նէ գաատար մէզքիւր մէ"մուրիյէթէճէ տէվամ էթ-միչ, 1896տա փաթրիգ գայիմագամը Թա'եին օ-լունմըշ, պիրինճի րիւթպէտէն Մէճիտիյէ վէ 2ճի րիւթպէտէն 'Օսմանիյէ Նիչանլարընը հա"իզ պուս-լունմըշ տըր։ — Տէրիսա'ատէթ Սանայի'ի նէֆիսէ մէքթէպի մէ"զունլարընտան միւհէնտիս Թ. Թօրա-մանեան էֆ.յէ Սէն Փէթէրըսպուրգըն սանայի' ի նէֆիսէ ագատէմիասը ալթուն միտալիա իլէ 600 րուպլի իհտա էյլէմիչ տիր, վէ միւմաիլէյհին պա'զը նէֆիս վէ զիգըյմէթ էսէրլերի կէլէճէգ Սեպտ.տէ ժէղքիւր Ագատէմիա Թարաֆընտան մէյտան ը Թէչհիրէ գօնուլաճագ տըր։ — Մանչս-մէ է էֆ-ֆէնտի պու փագար էրթէսի եէնի իտարէհինին 6ննը սէնէհինի պաչլամըշ տըր։ Պու միւտտէթ զարֆընտա իֆա էթտիյի հիւսնի խըտմէթտէն տօ-լայը րէֆիգիմիզի Թէպրիք իլէ պէրապէր, մաս-վաֆֆագիյէթինի Թէմէննի էտէրիզ։ — Էրմէնի էտիպլերինտէն Գալուստ Անդրէասեան Մուշտա Մարտ 30տա վէֆաթ էյլէմիչ տիր։ Միւմաիլէյհ 'ան սալ Մուշը օլուպ, 1868ճէ տօղմուշ, վէ մու'ալ-լիմիլիք վէ զագէթա միւ"էլիֆլիյի իլէ մէչղուլ պու-լունմըշ տըր։ Սօն ալէնէլէրինտէ Մուշտա մու'ալ-լիմիլիք էտէր իտի։ — Եարըն Պէյօղլուընտա Թէվֆ Պայը Թէաթրօսընտա Ազգ. Հիւանդանոց մէնֆա'ա-Թընա պիր գօնսէր վէրիլէճէք տիր։ — Պօղոս փաչա Նուպար քէնտի վալիտէսինին վէֆաթը միւնասէ-պէթիյլէ ֆուգարայա 50,000 ղրչ. ի'անէ էյլէմիչ տիր։ — Րուսիանըն տախիլիյէ նազըրը Գաֆգասիա վալի-սինէ պիր էմրնամէ կէօնտէրէճէք, էրմ. քիլիսէսի-նին զագէթ էտիլմիչ օլան ագչէ վէ էհամմընըն 'ա-"իտ պուլունտուգլարը միւ"էսսէսաթա ի'ատէ է-տիլմէլէրինի Թալէպ էյլէմիչ տիր։ — Ս. Կաթո-ղիկոս (Էջմիածին) Գաֆգասիանըն ա'մալար մէք-Թէպինէ 1,000 րուպլի ի'անէ էյլէմիչ տիր։ — Տէ-րիսա'ատէթ մէքթէպլերինտէն 150 գաատար մու-'ալլիմ վէ Թալէպէ կէչէն փէնճէչէնպիհ կիւնիւ փաթրիգխանէյի զիյարէթ էտիպ, Ս. Փաթրիգ հազ-րէթլերինին Զաուիկինի Թէպրիք էյլէմիչէր տիր։ — Յակոբ էֆ. Եապեանա սանիյէ րիւթպէսի իհ-սան օլունմուշ տըր։ — Հինտիսթանտա վէֆաթ էթմիչ օլան պիր էրմէնի, Ցովսէփ Պօղոսխանեան խայրխահ մագսէտլերէ իսթի'մալ օլունմագ իւզրէ, 2,400,000 ղրչ. Թէրք էյլէմիչ տիր։

Բաշ ճէմ'ալը. Երուսաղէմտէքի փաթրիգխա-նէյին Պագովինատաքի էմլաքընըն ֆիւրուխթը մէս"էլէսի Թէօվիյէ էտիլմիչ տիր։ Մահալը մէզ-քիւրտէն Երուսաղէմ իրսալ օլունան պիր հէյ"է-Թի մախսուսէ, օլ էմլաք իչինէն 1,600,000 գուրօն Թէ"միյէ էտէճէքլէր, վէ պու մէպլաղ իլէ պէրապէր, Մըսըրտա միւթէմէքքին պիր եաւնանինին իզրազ էտէճէյի մէպլաղընն վանքըն պիւտճէ մէս"էլէօինի գանա'աթպախչ պիր սուրէթտէ Թէօվիյէ էտէճէյի մէ"մուլ օլունմագտա տըր։ — Կէչէն Կիրակի կիւնիւ Րուսմ փաթրիգի Տ. Եուաքիմ հազրէթլերի էրմ. Փաթրիգի հազրէթլերինին Զաուիկինի Թէպ-րիք էթմէք իւզրէ, փաթրիգխանէյէ կիրմիչ, վէ Ս. փաթրիգ իլէ կէօրիւչտիւքտէն սօնրա, Մայր Ե-կեղեցիյէ էնիպ, օրատա հազըր պուլունան պէօ-յիւք պիր ճէմ'աաթա խրիսթիյան մուհապպէթի հագգընտա պիր նուԹգ իրատ էյլէմիչ տիր։

ՍԱՐՕԱՖԻՃԷ	Էհամ է Միւպէտտէլէ	Լ. Օ.	104 33
	Շարգ Տէմիր Եոլու Թահվիլաթը	Ֆրանգ.	144
	Ա. Գրէտի Ֆոնտիյէ Էմիսսիյէն	,,	329
	Բ. ,, ,, ,,	,,	272 75
	Պանգ Նաթիոնալ տը Կրէտ	,,	439

Մէճիտիյէ	ղրչ. 107 26	Գրիմլը	ղրչ. 50 30
Մէճիտիյէ	,, 104 20	Լիտտ Ինկիլիզ	,, 109 34
Նիւմիւշ Ռուֆագլըգ	104 1	Նիւմիւշ Մանէթ	,, 67 20
Նաֆոլէօն	ղրչ. 87 14	Գա'իմէ	,, ,, 8 65

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Սան Ֆրանսիսքօյա վերջէն՝ Ամերիգատա վագը՝ օրակէյէն իչպու էն միւտիչ ֆելաքէթի թա՛րիֆ էթմէզտէն էվվէլ, զէլզէլէ եիւզիւնտէն էն զիյատ խասարզէտէ օլան չէհրէ տա՞իր պիր ազ մա՛լիւմաթ վէրմէքլիյիմիզ ֆա՞իտէտէն խալի օլմազ սաննրրզ։ 1900 աէնէօինտէ իճրա օլունան թահրիր ի նուֆուս իլէ Սան Ֆրանսիսգօնըն Մ. Ամերիգանըն պէօյիւքլիւքճէ 9ինը չէհրի օլորզը, վէ 342 782 նուֆուսը էհալիյի հավի պուլունորզը. Թէհագուզ էթմիչ տիր։ Հիչ չիւպհէ եօգ քի, պու մըգտար օ զէմանտան պէրու 350 000տէն խայլըճա զիյատէյէ պալիզ օլմուչ տըր։ 1846տա անըն անճագ 600 նուֆուսը էհալիսի պուլունուպ, օ զէման Մէքսիգոյա 'ա՞իտ իտի։ Լաքին Մ. Ամերիգա վէ Մէքսիգօ արասընտա զուհուր էտէն մուհարէպէ 'ագապինճէ 'ագտ էտիլէն՝ վէ 1848 Փետ. Շաէ իմզալանան մու'ահէտէնամէ անքամընճա, հէփ օ Թարաֆլար 15 միլեօն տօլարա մուգապիլ Մ. Ամերիգայա Թէրք էտիմիչլեր տիր։ Մէզքիւր Թարիխտէն անճագ 9 կիւն էվվէլ Գալիֆօրնիատա ալթուն մա'տէնի քէշֆ էտիմիչ իտի, չու գատար քի օ Թարաֆլարտա Թէլէկրաֆ վէ չմենտրֆեր խաթթալրը մէվճուտ օլմատրզընտան, անճագ պիր գաչ հաֆթա սոնրա պու քէշֆիյէթ մէմլէքէթին չարգ Թարաֆլարընտա մա'լիւմ օլուռ։ Օ զէման տիւնանրն հէր Թարաֆընտան օրայա ազըն ազըն ատէմլեր կէլմէյէ պաչլատը, վէ պաւնլարտան պա'զրլարը զէնկինլէնիպ, էքսէրիսինին իւմիտի պօչա չըգտը։ Լաքին Սան Ֆրանսիսգօ տէրհալ մուհիմմ պիր լիման օլուռ, վէ օ զէմանտան պէրու 'ալէտտէվամ պէօյիւմէքտէ պուլունմըչ տըր, վէ չէհր ի մէզքիւրտէ պէօյիւքլիւքլիւնէ նիսպէթէն պէյքի տիւնյանըն սա՞իր հէր հանկի պիր չէհրինտէ պուլունուրզընտան զիյատէ միլեօնատեր պուլունմագտա իտի։ Իչթէ պու չէհրտէ կէչէն հաֆթա Սալը կէճէսի, կէճէ եարըսընտան Ֆ սա'ատ սոնրա, եա'նի Չարչէնպհ կիւնիւ սապահլայըն էրքէն վուգու' պուլան հարէքէթ ի արզիյէ էհալիյի պիրտէն-պիրէ ույգուլարընտան ույանտըրըպ, խավֆ ու տէհչէթէ տիւչար էյլէտի։ Էհալինին էքսէրիսի հալա եաթագլարընտա պուլունմագտա օլորգլարընտան, չօգ քիմսէլէր՝ քէնտիլէրին կէճէլիքլէրիյլէ տրչարըյա ֆըրլամըչլար տըր։ Իւչ սա'ատ սոնրա տիկէր պիր զէլզէլէ վագը՝ օլմուչ, վէ իւք զէլզէլէտէ սապաթլանմըչ օլան պիր չօգ էպնիյէ իչպու իքինճի զէլզէլէտէ եէր իւչ եէքսան օլմուչլար տըր։ Էքսէրիա վագը՝ օլորզը իւզրէ, խարապ էպնիյէ արասընտա պիր գաչ մահալլէրտէն հանկըն զուհուր էթմիչ, վէ հանկըն եիւզիւնտէն վագը՝ օլան զարար ու զիյան զէլզէլէնին պա'իս օլորզը զարար ու զիյանտան տահա պէօյիւք օլմուչ տըր։ Զէլզէլէտէն սուրն անա պօրուլարը փաթլամըչ օլորգլարընտան, գուլլանճագ սու եօգ իտի, վէ հանկընը պասդրմագ իչիւն սա՞իր չէհրլէրտէն կէօնտէրիլմիչ օլան հանկըն Թուլուսմպալարը սալա պիր իչէ եարամատգլարընտան կէրի եէրլէրինէ կէօնտէրիլմիչլեր տիր։ Գու եիւզտէն վագը՝ օլան զարար ու զիյան 300 միլեօն տօլարա (66 միլեօն լիրա) վէ նուֆուսճա Թէլէֆաքը Թէլէկրաֆնամէլէրտէն պա'զրլարը 5,000է գատար չըգարըյօր իսէ տէ, փէք իհթիմալ քի պու խապէր մուպալաղալը տըր։ Փազար էրթէսի կիւնիւնէ գատար էնգազ ալթընտան 500 ճէռէտ չէրգարըլմըչ տըր։ Պիր պուչուգ միլեօն լիրա մասրաֆլէ վիճաուէ կէլմիչ օլան պէլէտիյէ տա՞իրէսի եըգըլմըչ տըր։ Շէհրին Թիճարէթկեհ գըսմընտա զէլզէլէ էն զիյատէ Թախրիպաթ իճրա էթմիչ տիր, վէ պիր չօգ ճէսիմ քեարկիր էմՓը՛ա մաղազալարը եէր իլէ եէքսան օլմուչ տըր։ Պէրէքէթ վէրսին քի օլ գատար էրքէն մէզքիւր էպնիյէլէրտէ պէքճիլէրտէն պաչգա սայքի հիչ պիր քիմսէ պուլունմայոր իտի։ 300,000 գատար քիմսէլէր՝ մէսքէնսիզ գալմըչ, վէ պաւնլարըն գըսմը ա'զամը վաե՛ մէմլէքէթ պազչէսինտէ եէրլէշմիչլեր տիր։ Իպթիտա չէհրին միլեօնէրլեր մահալլէսինին գուրԹարըլապիլէճէյի զանն օլունմըչ իսէ տէ, բիւզկեար էսմէսինին իսԹիգամէթինի Թէպհիլ էտէրէք, ալէվլերի օ ճիհէԹ կէօթիւրմիւչ օլորզընտան, միւքէլլէֆ էպնիյէնին էքսէրիսի միւհԹէրիգ օլմուչ տըր։ Սօն Թէլէկրաֆնամէլէրէ կէօրէ, պիր Թագըմ էպնիյէնին հէսմիյլէ հանկընըն էօնիւ ալընմըչ իսէ տէ, չէհրին հանկը գըսմընըն մաեուն գալմըչ օլորզը մա'լիւմ տէյիլ տիր։ 30 միլեօն տօլար՝ ալթուն վէ կիւմիւչ մէսքիւքեաթը հավի պուլունան զարպխանէ պինասը վէ Թէրօանէտէ ինչա էտիլմէքտէ պուլունան զըրհլըլար տահի մաեուն գալմըչլար տըր։ Սան Ֆրանսիսգօյա սա՞իր մահալլէրտէն 'ասքէր սէվգ օլունմըչ օլուպ, իտարէ ի 'իւրֆիյէ ի'լան էտիլմիչ, վէ եաղմաճըլըգ էթմէքը հալինտէ ԹուԹուսլան քիմսէլէր ի'տամ էտիլմիչ տիր։ Տէրհալ Թէտաիլը ի մա՛ավէնէթքեարանէ իթթիխազ էտիլմիչ, վէ Գօնկրէս պու մագսէտ իչիւն պիր միլեօն տօլար Թահսիս օլունմասընա գարար վէրմիչ տիր։ Պիզագաթ Մր. Բօզվէլլէթ սէխավէթլէ ի'անէ վէրմիչ, վէ ի'անաթըն էն էյի վէ միւ"էսսիր սուրէթէտ Թէվֆի'ի ուսուսընըլ Թէտգիգ ու ինհա

էթմէք իւզրէ, գապինէ ա'զաբնտան պիրիսի։ Սան Ֆրանսիսգոյա կէօնտէրիլմիչ տիր։ Ճիւմ'ա կիւնիէնէ գատար Նիւ Եորգտա Թօփխանան ի'անաթըն մըգտարը 380,000 տոլարա պալիղ օլմուշ, վէ պաունդն 100 պին տոլարընր Մր. Րօքրֆէլլըր վերմիչ տիր։ Շիգակօ վէրէճէյի ի'անաթըն մըգտարընը պիր միլեօն տոլարա իսլաղ էթմէք նիյէթինտէ տիր։ Մր. Գարնէկի 100,000 տոլար վէրմիչ տիր։ Սա՞իր չէհրէր վէ զաթլար տախի ի'անէ վէրմէք իչինէ իչթիրաք էթմէքտէ տիրլէր։ Մր. Րօզէվէլթ Էվրօփա հիւքմտարանընըն ասյքի հէփիսինտէն թէ՞էսիւֆ վէ թէ՞էսիւրիւ հավի թէլէկրաֆնամէլէր ալմըշ իսէ տէ, խարիճտէն հիչ պիր մո՛ա-վէնէթ ի նագտիչէ գապուլ օլունմայաճաղը զրմնէն պիլտիրիլմիչ տիր։ Հիւքիւմէթ՝ Սան Ֆրանսիսգոյա փէք չօգ չատըր վէ եօրդանլար ի՛վէ քիւլիյէթլի մըգտարտա լէվազիմաթ ը թա'ամիյէ կէօնտէրմիչ տիր։ Գրթլըգ վէ մուզայագա վուգու՝ պաունճաղընտան գօրգուլմըշ իսէ տէ, պաունլարըն էօնիւ ալընմըշ տըր։ Շէհիրտէ ղայէթ ճէսիմ պիր էքմէք ֆապրիգասը պուլունուպ, կիւնտէ 50,000 էքմէք չըգարըր, վէ հիչ պիր քիմսէյէ պիր էքմէքտէն զիյատէ ալմազա միւսա'ատէ օլունմազ։ Գու՝ հիւքիւմէթ Թարաֆընտան վէ սա՞իր մէնսա'լարտան Թէվզի՛ օլունանլար իլէ պէրապէր, էհալիյի աճըզտան մուզայագա չէքմիէքլէքտէն գօւրթարմըշ տըր։ Սանթա Գրուզ, Սանթա Բօզա, Մօնթէրէյ վէ Սանթա Էօզէ կիպի չէհրլէրտէ տախի խայլը խարապաթ վուգու՝ պուլմուշ տըր։

Մ֊ՐՆԷՎԻ՛Ե։ Փազար կիւնիւ էօյլէտէն 3 սա՛աթ սօնրա Աթինա եարըշ մէյտանընտա Օլիմփիեատա օյունլարընա րէժիմէն պայլանմըշ տըր։ Գիւթիւն ամֆիթէաթրօ 50 պինի միւթէճավիզ պիր խալգ իլէ խընճախընճ տոլմուշ իսի։ Եունան ա՛աըլէ ի գրալէսի իլէ Ինկիլթէռրա գրալ վէ գրալիչասը Փրէնս՝ վէ Փրէնսէս Տը Կալ վէ Փրէնսէս Վիգթօրիա իլէ պէրապէր եարըշ մէյտանընա կիրինճէ, թէմաշաճըլարընն հէփիսի այագա գայգըպ, անլէրի քէմալ ը չէվզէ այրընմըշլար տըր։ Գրալ Եօրկի պիր նուֆուզ ը պէլիզ իրտաբյէ, Օլիմփիեատա օյունլարընընն րէժիմ ի քիւշատընը իճրա էթմիշ, վէ վէլի ի ա՛ատա Փրէնս տախի Օլիմփիյատա օյունլարը գոմիսիօնընըն րէ՛իսի սըֆէթիյէ, օյունլարա իչթիրաք էթմէք իւզրէ մէմալիք ի էճնէպէյէտէն կէլմիշ օլանլարա բասիմէ ի խօշամէտիյի իֆա էյլէմիշ տիր։ Պաունտան սօնրա, միւսապագաճըլարըն հէփիսի պէօլիւք պէօլիւք վէ հէր պէօլիւքիւն քէնտիսինէ մախսուս պայրաղը օլարագ, կէլիպ գրալ վէ գրալիչալարըն էօնիւնտէն կէչմիշլէր տիր։ Իչպու րէժիմ ու այինլէր քէմալը տէպտէպ վէ նիզամ ու ինթիզամ իւզրէ իճրա օլունմըշ տըր։ Ագչամլըքըն Աթինա Ագրօփօլիսի փէք կիւզել Թէնվիր էտիլմիչ տիր։ Փազար կիւնիւ հիչ պիր միւսապագա իճրա էտիլմէմիչ տիր։ —Ալմանիա պալվէքիլի Փրէնս Պիւլօ՝ կէչէն Ճիւմ'ա կիւնիւնիւնէն պէրու հէր կիւն պիր գալ ա՛աթ եաթաղընտան չըգմազա մուգթէտիր օլմուշ տըր։ Րիվայէթէ կէօրէ, միւշարիւէյհ նեվմի վէլատէթինտէն սօնրայա, եա'նի Մայիս 3է գատար Պէրլինտէ գալտըգտան սօնրա, ուզուն միւսաէթ իսթիրահաթ էթմէք իւզրէ, մէմալիք ի էճնէպէյէտէ պիր սէյեահաթ էտէճէք տիր։ —Ալմանիա իմփէրաթօրընըն Գօնթ Կալուխօվսքիյէ կէօնտէրտիյի Թէլէկրաֆնամէ պա'զը Իթալիա զաղէթալարը Թարաֆընտան Իթալիայա պիր Թէվպիխ մագամընտա Թէլագզը օլունարագ, հէմ Ալման հէմ տէ Իթալիա զաղէթալարընտա պիր Թագըմ չէտիա իւլ մէ՛ալ պէնտլէր եազըլմասընա պա՛իս օլմուշ տըր։ Լաքին վէրիլէն իզահաթ դերըլմըշ խաթըրլարը Թաթմինէ էթմէքլէ, սէօզ զավզաը խիթամ պուլմուշ տըր։ Իչպու զաղէթա միւնագաչաթընա՝ մէա՛ուլ զաղէթալար տօլա իչթիրաք էյլէմէմիչլէր տիր։ —Րուսիահանըն Թօքիօ սէֆիր ի ճէտիտի Մ. Պախմաթիէֆ ի'Թիմատնամէսինի Միգատօ հազրէթլէրինէ Թագտիմ էտէրէք, ղայէթ սամիմի ուսուլէթտէ գապուլ օլունմըշ տըր։ Ճափօնիանընն Փէթէրսպուրկտա, Օտէսատա վէ Վլատիվօսթօգտա գօնսօլօսլարը պուլունտըղը կիպի, Րուսիանընն սա՛իր իւչ չէհրլերինէ տախի գօնսօլօսլար կէօնտէրմիչ տիր։ Րուսիա տախի Ճափօնիատա ի'լավէթէն իւչ գօնսօլօս տասա պուլունտըրաճագ տըր։ —կէչէն հաֆթա զարֆընտա վէսուվ տաղընըն Ֆէվէրանը պա՛իս ի խաֆվ ու հէրաս սուրէթտէ տէյիլ իտի։ Վագա՛ա քիւլ եազմուրը տէվամ էտիյօր իսէ տէ, պուլ եազմաւր խայլընա խաֆիֆլէչմիչ տիր։ Անատէն չըգան Թօզընն պիր գըսմը Փարիսէ սիյահ պիր պուլութ չէգլինտէ էնմիչ տիր։ Էրպապ ը Ֆիւնունընն զանն ու էֆքեարընընա, վէսուվըն ինտիֆա՛աթը իլէ Սան Ֆրանսիսգօ հարաքեաթ ը արզիյէտի արասընտա պիր ՛ալագա վէ միւնասէպէթ վար տըր։ Հավայիյա ատալարընտա տախի չէտիա պիր զէլզէլէնին վուգուա ը խապէր վէրիլմէքտէ տիր։ —Րուսիանընն Մանչու բիատաքի ՛ասքէրլերի Թէտրիճէն եէրլէրինէ ՛ավատէթ էթմէքտէ տիրլէր։ Իրգուէթսգտան չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, հէր պիրի 8 պին նէֆէր ՛ասքէրտէն միւրէքքէպ իւչ օրտու մահալը մէզքիւրտէն միւրաար էթմիշ տիր։

ԻՍԹԱՆՊՕԼՅԱ
Ա. ԾԱԿՈՐ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹԱՂԱՍԸՆՏ ԹԱԳ՝ ՕԼՈՒՆԸՐՉ
Ֆիլատելֆիայի եօգուղը Ամերիկան խանը